

Česká zemědělská univerzita
Fakulta lesnická a dřevařská
Katedra lesnické a dřevařské ekonomiky

Mediální analýza církevních restitucí v lesnictví

Diplomová práce

Autor: Bc. Šárka Englártová
Vedoucí: RNDr. Marcel Riedl, CSc.

2018

ČESKÁ ZEMĚDĚLSKÁ UNIVERZITA V PRAZE

Fakulta lesnická a dřevařská

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

Bc. Šárka Englártová

Lesní inženýrství

Název práce

Kvalitativní výzkum dat z elektronických médií týkajících se majetkového vyrovnání s církvemi v oblasti lesnictví

Název anglicky

Qualitative research of electronic media data on church restitution process in forestry

---

Cíle práce

Cílem práce je provést kvalitativní analýzu majetkového vyrovnání s církvemi v elektronických médiích ve dvou zvolených obdobích a formulovat relevantní závěry týkající se mediálního obrazu tohoto procesu i jeho dynamiky.

Metodika

Práci napište v souladu s formálními požadavky uvedenými v doporučených pravidlech pro zpracování bakalářských a diplomových prací na FLD. Postup ve zpracování a dosahované výsledky průběžně konzultujte s vedoucím práce. Doporučuje se zpracovat práci v následujících etapách:

Zpracování stručné rešerše se zaměřením na komunikaci a vztahy s veřejností.

Provedení vlastní mediální analýzy týkající se vnímání církví a jejich působení ve vztahu k lesnictví na základě rozsáhlých mediálních dat.

Na základě výsledků analýzy formulovat závěry týkající se mediálního obrazu tohoto procesu i jeho dynamiky.

Diskuze a závěr – rekapitulace dosažených výsledků a význam pro širší praxi.

Doporučený rozsah práce

cca 60 stran

Klíčová slova

církevní restituce, majetkové vyrovnání s církvemi, lesnictví

Doporučené zdroje informací

Emmert, P.; Barker, L.L. Measurement of Communication Behavior. New York: Longman, 1989. ISBN 0582286743

JIRÁK, J., KÖPPLOVÁ, B. Masová média. Praha: Portál, 2009. ISBN 978-80-7367-466-3.

JIRÁK, J., KÖPPLOVÁ, B. Média a společnost. Praha: Portál, 2007. ISBN 978-80-7367-287-4.

KOTLER, P. Moderní marketing. 4. evr. vyd. Praha: Grada.2007. 1041 s. ISBN 978-80-2471-545-2.

KOZEL, R. Moderní marketingový výzkum : nové trendy, kvantitativní a kvalitativní metody a techniky, průběh a organizace, aplikace v praxi, přínosy a možnosti. Praha: Grada, 2006. ISBN 80-247-0966

McQuail, D. : Úvod do teorie masové komunikace. Praha: Portál, 1999.

NĚMEC, P., Public relations: komunikace v konfliktních a krizových situacích. Praha: Management Press, 1999. ISBN 80-85943-66-2.

Předběžný termín obhajoby

2017/18 LS – FLD

Vedoucí práce

RNDr. Marcel Riedl, CSc.

Garantující pracoviště

Katedra lesnické a dřevařské ekonomiky

Elektronicky schváleno dne 6. 12. 2017

prof. Ing. Luděk Šišák, CSc.

Vedoucí katedry

Elektronicky schváleno dne 5. 2. 2018

prof. Ing. Marek Turčáni, PhD.

Děkan

V Praze dne 10. 02. 2018

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že jsem diplomovou práci na téma „Mediální analýza církevních restitucí v lesnictví“ vypracovala samostatně pod vedením RNDr. Marcela Riedla CSc. a použila jen prameny, které uvádím v seznamu použitých zdrojů.

Jsem si vědoma, že zveřejněním diplomové práce souhlasím s jejím zveřejněním dle zákona č. 111/1998 Sb. o vysokých školách v platném znění a to bez ohledu na výsledek její obhajoby.

V Praze dne 20. 4. 2018

.....
Jméno a příjmení studenta

Poděkování

Děkuji RNDr. Marcelu Riedlovi, CSc. za odborné vedení práce, věcné připomínky, velmi dobré a užitečné rady, vstřícnost a vřelost při konzultacích a pomoc při vypracování diplomové práce.

Zároveň moje díky patří mamince, která mě za každých okolností podporovala, nejen během studia na Fakultě lesnické a dřevařské v Praze.

Abstrakt

Jméno

Bc. Šárka Englártová

Název

Mediální analýza církevních restitucí v lesnictví

Abstrakt

Tato diplomová práce se zaměřuje na mediální analýzu kvalitativního výzkumu dat z elektronických médií týkajících se majetkového vyrovnání s církvemi v oblasti lesnictví ve vybraných médiích.

Jejím cílem je provést kvalitativní analýzu majetkového vyrovnání s církvemi v elektronických médiích ve dvou zvolených obdobích (rok 2008 a 2012) a formulovat relevantní závěry, jež se týkají mediálního obrazu tohoto procesu i jeho dynamiky.

Práce by měla poskytnout souhrn a rozhled v oblasti analýzy mediálního obrazu určité společnosti a tématu.

Klíčová slova

církevní restituce, majetkové vyrovnání s církvemi, lesnictví

Abstract

Name

Bc. Šárka Englártová

Thema

Media analysis of church restitution process in forestry

Abstract

This thesis is focusing on media analysis qualitative data research from electronic media concerning on property settlement with churches in the area of forestry in selected media.

The purpose is to accomplish qualitative analysis of property settlement with churches in electronic media in two selected seasons (year 2008 and 2012) and formulate relevant conclusions which are dealing with media image of this proces and his dynamics.

This thesis should provide sumarry and perspective in area of media analysis of particular company and topic.

Key words

church restitutions, property settlement with churches, forestry

Obsah

1. Úvod	- 10 -
2. Cíl práce.....	- 11 -
3. Církevní restituce	- 11 -
3.1. Časová osa vývoje vlastnictví církevního majetku	- 11 -
3.2. Církevní restituce v současnosti.....	- 12 -
4. Média.....	- 19 -
4.1. Historie médií	- 19 -
4.2. Média a komunikace	- 19 -
4.3. Funkce a rozdělení médií.....	- 21 -
4.4. Vliv, dopad a účinek médií	- 22 -
4.5. Masová média.....	- 23 -
4.6. Seznam rozhlasu a televizního vysílání ČR.....	- 24 -
5. Kvalitativní a kvantitativní analýza.....	- 27 -
5.1. Kvalitativní analýza.....	- 27 -
5.2. Kvantitativní analýza	- 29 -
6. Metodika	- 32 -
6.1. Mediální analýza	- 32 -
6.2. Rozbor článků a reportáží negativního charakteru	- 35 -
6.3. Rozbor článků a reportáží neutrálního charakteru	- 37 -
6.4. Rozbor článků a reportáží pozitivního charakteru	- 39 -
6.5. Základní kategorizace a ukázky typických článků.....	- 54 -
6.6. Názor na církevní restituce zainteresovaných osob.....	- 55 -
7. Diskuze	- 63 -
8. Závěr	- 65 -
9. Seznam literatury zdrojů	- 67 -
10. Přílohy.....	- 75 -

Seznam tabulek, obrázků a grafů

Tabulka č. 1 Finanční vypořádání církví (v Kč)

Tabulka č. 2 Lasswellův model komunikace

Tabulka č. 3 Seznam hlavních TV stanic

Tabulka č. 4 Rozdíly kvantitativní a kvalitativní metody

Tabulka č. 5 Četnost článků v elektronických médiích v roce 2008

Tabulka č. 6 Četnost článků v elektronických médiích v roce 2012

Tabulka č. 7 Vypořádání blokovaného majetku

Tabulka č. 8 Základní kategorizace a ukázky typických článků

Obr. č. 1 Církevní restituce podle návrhu zákona

Obr. č. 2 Kampaňový billboard v roce 2012 strany ČSSD

Obr. č. 3 Strana ČSSD proti schválení zákona v roce 2012

Obr. č. 4 Kampaňový billboard strany ODS pro schválení zákona v roce 2012

Graf č. 1 Přenosný model komunikace

Graf č. 2 Schéma výzkumného procesu

Graf č. 3 Sledovanost v roce 2008

Graf č. 4 Sledovanost v roce 2012

Graf č. 5 Četnost článků v elektronických médiích v roce 2008

Graf č. 6 Četnost článků v elektronických médiích v roce 2012

Graf č. 7 Vypořádání lesního pozemku v rámci krajů

Graf č. 8 Procentuální vyhodnocení vráceného lesa

1. Úvod

Téma církevní restituce je rozebíráno již několik let. Před schválením zákona bylo téma diskutováno a veřejnost získala mnoho informací ze stran médií. Mnoho zpráv bylo spekulativních a informativních o dané problematice. Ovšem část zpráv, reportáží, článků, rozhovorů, byla značně negativní nebo pozitivní vůči církevních restitucí. Společnost se tak rozdělila na odpůrce a zastánce církevních restitucí.

Tato diplomová práce se zabývá kvalitativní mediální analýzou majetkového vyrovnání s církvemi dle zákona č. 428/2012 Sb., o majetkovém vyrovnání s církvemi a náboženskými společnostmi.

Kvalitativní analýza majetkového vyrovnání je provedena ve dvou zvolených obdobích, a to v letech 2008 a 2012.

Teoretická část se zaměří na první zmínky a historii církevních restitucí. Pokusí se rovněž specifikovat, kolik, která církev v rámci vypořádání získala. Práce seznámí čtenáře s problematikou a zároveň v krátkosti přiblíží rozdělení, vliv a typy médií. Nastíní situaci, jak nyní média vypadají a uvede rozdíly mezi veřejnoprávním nebo soukromoprávním sektorem.

Praktická část vychází z elektronických dat, byla použita kvalitativní metoda rozboru. Celkově vyhodnocuje zaměření konkrétních rozhovorů a článků. Práce se zaměří na specifikaci, zda je článek napsán v negativním, neutrálním či pozitivním duchu a také na to, jaký charakter se celkově v článku nejčastěji vyskytuje. Následně bylo provedeno srovnání vybraných typů médií a konkrétních článků.

Při rešerších se dostaneme přímo na konkrétní novináře nebo kazatele, kteří vysvětlovali danou problematiku. Především z pohledu novinářské práce. Osobní vyjádření je například od redaktora deníku Právo Oldřicha Dandy, kazatele Českobratrské církve evangelické Joela Rumla nebo ekonoma Arcibiskupství pražského Karla Štíchy.

2. Cíl práce

Cílem diplomové práce je porovnání četností médií a jejich zveřejněných příspěvků ve vybraném typu médií ve dvou zvolených obdobích, a to v roce 2008 a v roce 2012. Zároveň by diplomová práce měla poskytnout informaci, zda je vidina prezentování v médiích pozitivní, neutrální nebo negativní.

Tato práce by měla poskytnout souhrn a rozhled v oblasti analýzy mediálního obrazu určité společnosti a tématu.

Hlavním cílem je provedení kvalitativní analýzy elektronických médií, která se zaměří na zprávy, reportáže a jiná mediální sdělení, jež se týkají církevních restitucí ve sledovaných obdobích.

Jedná se především o porovnání změny týkající se obsahové stránky komunikace, a to v závislosti na analyzovaném období a vlastníku médií – veřejnoprávní či soukromé.

Teoretická část se zaměřuje na význam médií, mediální analýzu a stručnou historii restitučního procesu.

Praktická část diplomové práce se pak zabývá vlastní analýzou mediálních dat, porovnáním výsledků a kvalitativním výzkumem vnímání samotného restitučního procesu.

3. Církevní restituce

V úvodu praktické části je třeba nejprve definovat termín „církevní restituce“. V České republice je tento termín spjat s označením pro vrácení znárodněného majetku socialistickým režimem v Československu církevním a náboženským společnostem. Zákonem je stanoveno, že zánik dohody a končící vyplacení náhrady bude v roce 2043, po třiceti letech.

3.1. Časová osa vývoje vlastnictví církevního majetku

Josef II.

Vlastnictví církve bylo sníženo už za Josefínské doby. Za doby vlády Josefa II. v 18. století vznikly Josefínské reformy církve v Čechách a v Rakousku. Následně byla další pozemková reforma v době První republiky (1918–1938) ^[1].

Stav církve v Československu (Husa, 1954)

Na celkovou pozici katolické církve v historii Československa měl převážně účinek počátek Československé republiky. V této době se začalo uvažovat o odloučení církví se státem, což se následně nezrealizovalo. Za období takzvané Třetí republiky (1945-1948) nenastaly žádné změny. Církev naopak dostala značnou výhodu díky odporu vůči nacistům (Tretera, 2002).

Aktivita církve stoupla po druhé světové válce (1945), kdy byla dosti utlačována. Vztah k církvi se nezměnil ani po roce 1948, tedy poté, co se k moci dostali komunisté. Strategie tohoto režimu bylo vybudovat tzv. národní církev. Cíl této církve byl jednak zrušení vydávání katolického tisku, církevních škol, ale také například jmenování biskupů státem, nebo docílení co možná největšího působení na lid (Balík, Hanuš, 2007).

V roce 1949 byly vydány tzv. „církevní zákony“ (č. 217 a 218/1949 Sb.), jejichž cílem bylo navázání vlivu na všechny církve a převzetí veškerých hospodářských závazků (mzdy duchovních apod.). Komunistická strana tím dostala církevní organizace pod svůj dohled (Balík, Hanuš 2007). Od roku 1948, kdy se moci v zemi chopila komunistická vláda, došlo k významnému zvratu a utlačování církví.

Církvě v Československu po roce 1990

Po sametové revoluci v listopadu 1989 byla parlamentem odstraněna proticírkevní ustanovení. Zákonem č. 16/1990 Sb. zanikl zákon č. 218/1949 Sb., o státním souhlasu k výkonu duchovní funkce. Pro církevní organizace to znamenalo ukončení zásahu státu do církve (Tretera, 2002).

Církvě v České republice

Na přelomu roku 1990 byly vztahy mezi církvemi a státem značně poupraveny v mnoha zákonech. Převážně jsou zakotveny v Ústavě České republiky, v Listině základních práv a svobod a v dalších normách. Mezi nejvýznamnější patří zákon č. 308/1991 Sb., o svobodě náboženské víry a postavení církví a dále např. zákon č. 3/2002 Sb., o svobodě náboženského vyznání a postavení církví (Rektořík, 2000)

3.2. Církevní restituce v současnosti

Problém, který se týká církevních restitucí, je dlouhodobou záležitostí. Několik let se hledalo správné a vyhovující východisko pro obě strany. Začátkem 90. let minulého století bylo toto téma podrobně probíráno. Vylád ČSSD (premiéři Miloš

Zeman, Vladimír Špidla, Stanislav Gross a Jiří Paroubek; 1998–2006) se tímto tématem příliš nezabývaly. Změna přišla za vlády premiéra Mirka Topolánka (ODS), pro niž se církevní restituce staly jednou z priorit. Společnost byla kvůli rozdělení na dvě části. Na tu, která vnímá církev negativně a odmítá vrácení majetku, a pak na tu část, jež vypořádání podporovala (Kříž, Valeš, 2013).

Dalo by se tedy říci, že k této problematice se přiklání spíše pravicové strany a levicové ho příliš nepodporují. Pro řadu politických stran je toto téma populistické. Když je většina společnosti proti, tak se politické strany rozhodnou, že vrácení majetku bude zdaněno, jako například dnes Hnutí ANO Andreje Babiše. Dnes je již ale téma církevních restitucí víceméně uzavřené. Dodatečné zdanění je jen morální otázkou. Tato problematika je blíže probrána v podkapitole „názory na církevní restituce zainteresovaných osob“.

Vyrovnaní majetku s církvemi

Zákon č. 428/2012 Sb., o majetkovém vyrovnaní s církvemi a náboženskými společnostmi vešel v platnost dne 1. ledna 2013. Tento zákon má základní princip vyrovnaní původního majetku církvím a jiným náboženským společnostem, který vlastnil stát.

Majetek byl vydán v rámci restituce a vztahuje se k němu i právo s ním hospodařit. Také byl vydán nemovitý majetek, který by měl sloužit ke kultovním či charitativním účelům^[2].

Církev od státu dostaly majetek zhruba ve výši 75 miliard korun. Kolik finančních prostředků konkrétní církev dostala, ukazuje tabulka č. 1., v níž jsou uvedeny částky zaokrouhlené na desetinná místa.

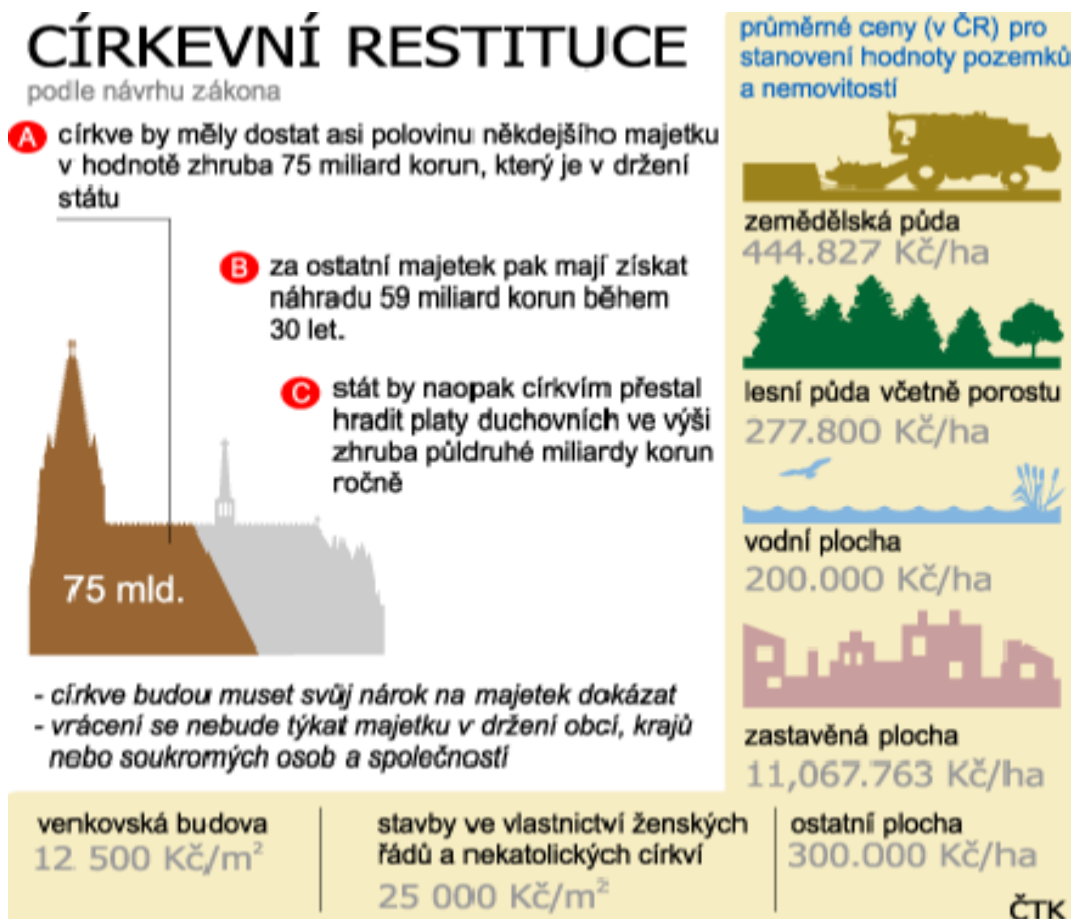
Z této tabulky vyplývá, že římskokatolická církev dostala největší podíl finanční náhrady. Této církvi mělo být navraceno zhruba 99 procent zabaveného majetku. Ovšem církev se části vzdala, a to zhruba 20 procent, aby se částky mohly rozdělit do menších církví. Tento způsob měl za následek, že finanční náhrady se dočkaly rovněž církev, kterým stát nic nezabavil.

V tabulce je uvedeno všech 17 církví, i Bratrská jednota baptistů v Česku, která vyrovnaní se státem odmítla. Smlouvu s premiérem Petrem Nečasem (ODS) podepsalo celkově 16 církví^[3].

Název církve, či náboženské společnosti:	Finanční vypořádání:
<i>Apoštolská církev</i>	1,1 miliardy Kč
<i>Bratrská jednota baptistů</i>	0,23 miliardy Kč
<i>Církev adventistů sedmého dne</i>	0,52 miliardy Kč
<i>Církev bratrská</i>	0,76 miliardy Kč
<i>Církev československá husitská</i>	3,1 miliardy Kč
<i>Církev řeckokatolická</i>	0,30 miliardy Kč
<i>Církev římskokatolická</i>	47,2 miliardy Kč
<i>Českobratrská církev evangelická</i>	2,3 miliardy Kč
<i>Evangelická církev augsburského vyznání v České republice</i>	0,12 miliardy Kč
<i>Evangelická církev metodistická</i>	0,37 miliardy Kč
<i>Federace židovských obcí v České republice</i>	0,27 miliardy Kč
<i>Jednota bratrská</i>	0,60 miliardy Kč
<i>Luterská evangelická církev a. v. v České republice</i>	0,11 miliardy Kč
<i>Náboženská společnost českých unitářů</i>	0,35 miliardy Kč
<i>Pravoslavná církev v českých zemích</i>	1,2 miliardy Kč
<i>Slezská církev evangelická augsburského vyznání</i>	0,65 miliardy Kč
<i>Starokatolická církev v České republice</i>	0,27 miliardy Kč

Tabulka č. 1 Finanční vypořádání církví (v Kč)^[A]

Na níže uvedeném obrázku č. 1, můžeme vidět, jaké bylo vypořádání státem dle zákona. Na obrázku jsou převážně uvedeny částky za m² nebo za hektar. Lesní půda je zde ohodnocena okolo 278 000 Kč/ha.

Obr. č. 1 církevní restituce podle návrhu zákona^[4]

Politický návrh řešení

K úplnému odloučení státu od církve se dle průzkumu přiklání většina obyvatelstva Česka, krajů, obcí i registrovaných církví ^[5,6,7].

Tato problematika trvá od Sametové revoluce v roce 1989. V roce 2013 patřila Česká republika mezi poslední evropské země, které neměly majetkové vyrovnání s církvemi vyřešeno. ^[8].

Otázkám týkajících se restitucí se věnovala řada vlád. Jako příklad můžeme uvést vládu premiéra Miloše Zemana, kdy byl navrhnout fond, do kterého by se zkonfiskovaný majetek přesunul a z jehož výtěžku by byla hrazena církevní činnost^[9].

Dalším řešením za vlády premiéra Mirka Topolánka bylo, že se církvím vrátí třetina majetku a zbytek by byl nahrazen částkou 83 miliard korun, která bude placena

po dobu šedesáti let. Tento návrh byl nejprve schválen, ale následně nevyhovoval Poslanecké sněmovně ^[9].

Za vlády premiéra Petra Nečase bylo po několika komplikacích schváleno, že církvím bude navráceno 56 procent někdejšího majetku, a to převážně zemědělské půdy, zbylý majetek bude uhrazen peněžním obnosem v celkové výši 59 miliard korun splatnou 30 let. Postupně by se mělo dospět k ukončení dotování církví ze státního rozpočtu ^[9].

Schválení zákona po 20 letech

Zákon č. 428/2012 Sb. o majetkovém vyrovnání s církvemi a náboženskými společnostmi a o změně některých zákonů (zákon o majetkovém vyrovnání s církvemi a náboženskými společnostmi).

Tento zákon byl schválen po více než 20 letech. Poslanci tak přijali průlomové rozhodnutí, kdy po mnoha letech od Sametové revoluce církevní restituce schválili. Stát tak vydal dohromady 134 miliard korun, a to v majetku i v peněžních náhradách. Ty by se měly církvím vyplácet v příštích 30 let a každý rok by to státní pokladna mělo přijít na dvě miliardy korun ^[10].

Pro srovnání, v roce 2012 stát církvím přispíval z rozpočtu každý rok částkou skoro miliardu a půl. Tato částka se ovšem bude každý rok postupně snižovat ^[10].

V dubnu 2012 už tomu bylo 20 let, kdy československým Parlamentem těsně neprošel (o tři hlasy), tzv. obecný restituční zákon, který by jinak vrátil českým církvím majetek zabaven komunisty po roce 1948 ^[10,11].

Čekalo se, že nejpozději do konce tisíciletí získá majetek, v miliardových hodnotách, jasně definovaný majitel.

Takže už přes 20 let byl bývalý majetek církvím zablokovaný a nikdo s ním nemohl volně nakládat. Nešlo s ním manipulovat, prodat ho, pronajímat, nemohl se nikterak rozvíjet. Jako příklad můžeme zmínit obec Červená Řečice, kde bylo státem blokováno velké území. Plocha o rozloze cca 75 procent obce nebyla žádným způsobem využívána ^[11].

Dále např. Nemocnice v Praze Na Františku, ve středních Čechách Sázavský klášter nebo na Vysočině kostel na Zelené Hoře. To je jen nepatrný zlomek nemovitostí, které měly církve dostat zpět. Vedle toho až 200 tisíc hektarů polí, lesů a dalších pozemků ^[11].

Církevní restituce ve sněmovně a v Senátu

V roce 2012 probíhala v Poslanecké sněmovně první projednávání vládního návrhu zákona o majetkovém vyrovnání s církvemi a náboženskými společnostmi.

Návrh zákona počítal s tím, že by stát církvím vyplatil během 30 let 59 miliard korun, se započtením inflace až 96 miliard. Církev by tak získala zpět 56 procent původního majetku ^[D].

Někteří poslanci byli pro navrácení majetku, jiní naopak vyloženě proti. Například místopředseda strany Věci Veřejných Tomáš Jarolím dokonce konstatoval, že by „nechal vládu radši padnout, než aby církevní restituce prošly“^[D].

Dále sociální demokracie nebyla proti církevním restitucím jako takovým, ale spíše proti finančnímu odškodnění. Navrhovala, aby majetek byl vložen do jakéhosi fondu veřejnoprávně spravovaného, ze kterého by se následně měly církve spravovat ^[D].

Názor, který mě zaujal, byl od biskupky Jany Šilerové v roce 2012 z Církve československé husitské, že by se církve měly především zabývat úplně jinými věcmi. „Já bych ráda, kdyby s touhle vervou, jakou se derou o peníze, se zastali lidé, co jsou pod exekucí, nezaměstnaných a jiných sociálních problémů“ ^[E].

Stínový ministr financí Jan Mládek (ČSSD) poznamenal, že návrh zákona má dva zásadní problémy. Vyrovnání je nepřiměřené vůči fyzickým osobám, restituentům, kteří byli kompenzováni daleko méně. Tady se zejména katolická církev dostává do pozice toho nejrovnějšího. Druhá věc je 25. únor, celkem 80 tisíc hektarů bylo znárodněno před tímto datem. Bylo na vládní koalici, aby vysvětlila a doložila, že v žádném případě nedojde k proražení té hranice. Ideální by byly tak posudky ústavních právníků ^[F].

Ústavní stížnost

Poslanci Věci veřejných podali na zákon o církevních restitucích dvě ústavní stížnosti.

První případ podání stížnosti byl v září 2012, kdy poslanci Michalovi Babákovi vadilo, že při jeho prohlášení v červenci 2012 byly odebrány slova vypnutím mikrofonu předsedkyní Sněmovny Miroslavou Němcovou (ODS). Tím podle poslance došlo k zásahu vůči svobodnému soutěžení politických sil. Babák v projevu požadoval, aby byl zákon vrácen do 2. čtení (diskuze přerušena ve 3. čtení) ^[12]. Ústavní soud tuto stížnost zamítl z důvodu nepřípustnosti^[13].

Druhá stížnost byla podána začátkem ledna 2013, také ze strany Věci veřejných. Tentokrát se jednalo o to, že zákon byl schválen v průběhu pauzy poslaneckého klubu a zároveň dle této strany vrácení majetku nesplňuje Listinu základních práv a svobod. Ústavním soudem byla tato stížnost opět odmítnuta ^[14].

Kritika restituování

Ve spojitosti s vyrovnáním majetku a peněžní náhrady, církvím a náboženským společenstvem v Česku, se vyskytuje veliké množství hypotéz, úvah a otázek, spojené s existencí nároku uplatnit navrácení majetku do praxe a zamezit tak možné chyby nebo neoprávněné ztráty veřejného majetku.

Jeden ze sporů je samotné postavení požadavků církví. Mnoho kritik bylo v závislosti s církevním vyrovnáním u Českobratrské církvi evangelické, která byla v pořadí na třetím místě s nejvyšším nárokem na náhradu ^[15].

Paragraf v zákoně o církevních restitucích přikazuje, že držitelská práva za období 25. února 1948 a 1. ledna 1990 museli žadatelé prokázat. Oddíl se ovšem týká pouze vyrovnání majetku, nejde o finanční náhradu.

Dalším podezřením bylo, že v případě některých církví mohlo dojít až k nesmyslně vysokému vypořádání. Kritiky se vztahovaly převážně na Římskokatolickou církev, která měla největší oporu v obyvatelstvu, a to kolem deseti procent. Kritici upozorňovali na skutečnost vypořádání z okolních států, jako je Polsko či Slovensko, kde nastalo vypořádání nižšího navrácení majetku. Zajímavostí bych viděla, že někteří křesťané byli proti zákonu o církevních restitucích ^[16].

Schválení zákona prezidentem

Církevní zákon prošel přes prezidenta Václava Klause. Ten se ale rozhodl nechat zákon bez podpisu, dle tehdejšího prohlášení Hradu prezident upozorňoval na vypracování a strukturu zákona.

ČSSD s výsledkem nesouhlasila a podala na zákon ústavní stížnost ^[17]. Článků na téma „schválení zákona prezidentem České republiky“, bylo publikováno ve zkoumaném období několik. Podrobný rozbor nalezneme v kapitole „Metodika“.

4. Média

V této kapitole se stručně zaměříme na vztah medií a lidí. Vznik profesionální novinářiny je vidinou spíše až dvacátého století, kdy se začalo psát spíše politicky neutrálně, nestranně, profesionálně, ale i „objektivně“. Tento styl žurnalistiky by byl dříve nepředstavitelný, převážně pro Spojené státy. Účel žurnalistiky bylo převážně přesvědčování se sklonem k velikému politickému angažování (McChesney, 2009).

Médiím v dnešním světě nelze uniknout, proto by bylo dobré seznámit se s komunikací, s funkcemi či rozdělení medií, které nás den co den obklopují reklamními slogany, billboardy. Je to zároveň i neodmyslitelný prvek dnešního světa (Pospíšil, Závodná, 2009).

4.1. Historie medií

V této kapitole se stručně zaměříme na vztah medií a lidí. V období před Sametovou revolucí v listopadu 1989 byly prostředky, pomocí kterých se sdělovaly lidem informace, některými lidmi chápány spíše jako nástroje režimu a historie (Jirák, Kopplová, 2015).

Dnes jsme naopak v takovém stádiu důvěry a významu medií, že si někteří lidé nedokáží ranní cestu do práce „vychutnat“ bez novin, rádia, internetových serverů s přehledem událostí nebo dokonce bez sdílení zjištěných informací na sociálních sítích.

Velké množství medií, různé zájmy jejich vlastníků, výskyt tzv. „fake news“ zejména na internetu souvisejí často s anonymitou vlastníka média nebo poskytovatele zpráv. Vytváří velice nepřehlednou situaci (viz potenciální možnost ovlivňování voleb diskutovanou jak v podmínkách ČR, tak i v USA), která vede k účelovému zkreslování zpráv apod ^[18].

„Základem fake news, nesmyslů a polopravd je to, že útočí na lidi, kteří nemají povědomí, nemají informace nebo neví, co si o daném tématu myslet“ ^[18].

4.2. Média a komunikace

Významem média (z lat. *médium*) se rozumí prostředek, prostředník – tedy něco, co obstarává prostředí. Mezi lidmi se jedná o komunikaci, která může být často pochopena jako vysílání a přijetí nějakého sdělení (Jirák, Kopplová, 2015).

Jednoduše se jedná o komunikaci podavatele k příjemci. Média ovšem na každého působí jinak. Dopad médií může být v krátkém čase nebo dlouhodobá záležitost, a může mít přímé či nepřímé působení (Shannon, Weaver 1949).

Krátkodobým vlivem se myslí pomíjivý okamžik, který je jen jednou. Naproti tomu je dlouhodobý vliv, kterým může být emoce. Celková reakce na danou problematiku, např. horor vyvolá pocit strachu a napětí, kdy máme vyvolané pocity hrozby atd.

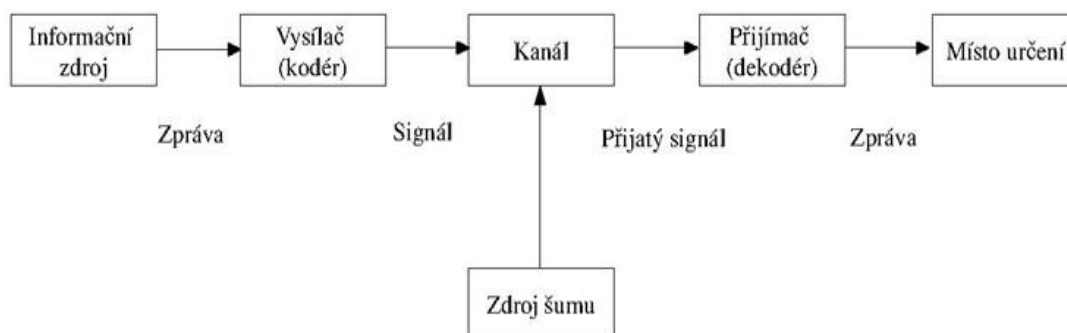
Vliv či účinek může zároveň být přímý a nepřímý. Přímé působení médií mohou mít přímý vliv na jednotlivce (vývoj, chování) nebo na skupinu lidí. Zároveň se tento vliv médií může objevit za delší dobu, s postupem času. Nepřímým vlivem jednatelce nebo skupina ani nemusí být přítomni nebo předmětem daného produktu (Jirák, Kopplová, 2015).

Význam tohoto slova každý zná pod jinou definicí, ovšem všechny mají stejný význam. Jednou z mnoha definic můžou být média chápána jako prostředek sdělující informace, nebo prostředky komunikace, či zařízení pro přenos informací.

Mezi typy médií patří rozhlas, televize, tisk, internet, kino, billboardy či jiné outdoorové prostředky ^[19].

Komunikace jako přenos zobrazen Shannon-Weaverův lineárním modelem komunikace z roku 1949, byl zveřejněn první přenosový model pro komunikaci, viz graf č. 1, který vycházel ze studie telefonických hovorů ^[20].

Tento graf vyznačuje „cestu“ od odesílatele k adresátovi.

Graf č. 1 Přenosný model komunikace ^[20,21]

Také by se dala komunikace vyjádřit Lasswellovým modelem komunikace, který můžeme vidět v tabulce č. 2, kde je výhoda v jednoduchosti, ale zároveň nevýhoda v tom, že vyvolává okamžité účinky. Hodnotí, co se povedlo a co by se mělo změnit.

Tento model je specifický jednostranností. Přímý tok informace je od komunikátora, ale už ne opačně. Jako příklad můžeme použít televizi nebo rozhlas (Pospíšil, Závodná, 2009).

V následující tabulce je zobrazen model komunikace od Lasswella, kde je znázorněna „cesta“, tedy kdo předává sdělení po následný efekt odesílatele.

Kdo?	Co?	Jak?	Komu ?	Efekt
(komunikátor)	(zpráva)	(kanál- uskutečnění)	(orientace)	(posluchač)

Tabulka č. 2 Lasswellův model komunikace [22]

4.3. Funkce a rozdělení médií

Funkce médií jsou závislé na společnosti a jejich podmínkách z hlediska sociálního, ekonomického, politického či kulturního kontextu (Burton, Jirák, 2001).

Základem médií je ovšem ukládat informace, aby byly přístupnější než ty informace, které teprve musíme získávat. Do pojmu jsou zahrnuty nejen prostředky pro sdělování, jako jsou například noviny, rozhlas či televize, ale i například knihy, písmo, auto apod (McLuhan, 2011).

Rozdělení médií (Jirák, Kopplová, 2015)

Komunikační prostředky můžeme chápat jako vše, co zajistí komunikaci.

-dle sdělovacího prostředku

Nezákladnější rozdělení může být:

- A) tištěné, do kterých řadíme například noviny, knihy, časopisy,...
- B) elektronické (neboli audiovizuální), jako je rozhlas, televize, internet, nebo třeba film...
- C) sociální (Facebook, Twitter, Instagram,...)

dále můžeme řadit dle množství ovlivněných lidí:

- A) specifická média jako jsou letáky, obaly, billboardy,...
- B) masová média (mezi lidmi nejpoužívanější) například internet a s ním spojené sociální sítě, televize, rozhlas, časopisy,...

-dle souboru nástrojů ke komunikaci

- A) primární média (mimika, gestikulace, postoj, apod.) včetně přirozeného jazyka, nejstarší prostředek komunikace, který se používá při komunikaci „z očí do očí“

- B) sekundárními médii je všechna komunikace uskutečněna na dálku (písmo, obrázek, telefon,...), která nám umožňuje a usiluje o záznam sdělení.
- C) Terciální nástroj komunikace může být například kino, divadlo, veškeré veřejné vystoupení
- D) Kvartální médiiem se rozumí např. emailová nebo chatová komunikace, ale i například masová komunikace, ke které se dostaneme v podkapitole 3.5.

Media Relations (budování vztahů s médii)

Jedná se o systematické a dlouhodobé činnosti, které se opírají o vysledovatelné části mediálního trhu. Aktivita spočívá v zasílání tiskových zpráv, tiskových konferencích, briefingu, odbornou spoluprací při reportáži a sledování mediálních výstupů ^[23].

4.4. Vliv, dopad a účinek médií

Jak již bylo řečeno, v současné době si mnoho lidí nedokáže život bez médií představit. Ať už budeme mluvit o tisku, televizi nebo rozhlasu nebo internetu. Vliv má nejčastěji význam trvalejšího a dlouhodobějšího účinku.

Dnes má společnost tolik možností, jak dostávat informace a možnost učit se z různých zdrojů. Přináší tolik informací ze světa, kdy si člověk vytvoří vlastní obraz světa. Na základě sdílených informací si následně „obraz světa“ zafixuje jako realitu. Proto můžeme často sledovat snahu o manipulaci, a to i přesto, že informace můžou být v mnoha případech záměrně (i nezáměrně) zkreslené (Jiráček, Kopplová, 2007).

Účinek je těžko doložitelný. Není možné přesně odůvodnit jev, který může mít dopady na společnost a tím ji ovlivnit. Ovšem často jde o změnu postoje, poznání nebo myšlení.

Negativním dopadem na společnost může být vyvolání strachu, stresu nebo pocitu ohrožení. Jako jednu z nejslavnějších událostí z historie paniky a reakce na obsah médií lze zmínit vědecko-fantastický thriller *Válka světů*, kde jako předloha byl román od H.G. Wellse. Rozhlasová hra byla v roce 1939 vysílána na svátek *Všech svatých*. Tato hra byla pojata netradičně a během sledování hry byli diváci přerušeni „aktualitou“ o jakémsi útoku Martanů na Zem. I přesto, že diváci byli několikrát během vysílání upozorněni, že se jedná pouze o hru. Výsledkem byla panika, která zapříčinila škody na majetku, dopravní zácpy a dokonce dvě úmrtí způsobené zástavou srdce (Jiráček, Kopplová, 2015).

4.5. Masová média

Pokud bychom to chtěli zjednodušit, tak bychom řekli, že mezitím co naše zpravodajská média, převážně však televize, zaplní naše dny informacemi odkudkoliv a o čemkoliv, pro nás je neustále těžší se rozhodnout, co vše to představuje.

Tak, jak to vyjadřují Neil Postman a Steve Powers v knize Jak sledovat televizní zprávy, citují: „Ani o jedné jediné zprávě nemáme čas přemýšlet a málokdy se dočkáme pomoci, a už vůbec ne od samotné televize, v tom abychom věděli, jakou máme k té které zprávě přisuzovat váhu či hodnotu“. Stáváme se tak zpravodajskými narkomany, pro které je závislost v podobě zpráv, které požadujeme stále víc a víc.

Kořen informačního přehlčení sahá do poloviny 19. století, kdy se vynalezl telegraf a fotografie (Jirák, Kopplová, 2015).

Tento typ média má v moderní společnosti podstatný a stále zvyšující smysl. Jakožto prostředek moci, rozhodující zdroj výkladu společenské reality a v malé míře i pobavení (McQuail, 1999).

Výklady tohoto předmětu se dost často rozcházejí. Klíčové slovo „masa“, nebo také velký soubor, kterému chybí řád, má charakteristiku hojného, neorganizovatelného publika, které není schopné samostatné akce.

Především se výrazem myslí periodický tisk (noviny, časopis, rozhlas, televize, internet apod.). Dle zákona č. 46 /2000Sb., tiskový zákon, můžeme periodický tisk chápat jako prostředky, které jsou vydávány pod stejným názvem, se stejným záměrem, nejméně vydávaný dvakrát za kalendářní rok^[24].

Dnešní doba, ve které žijeme, se značí érou masové komunikace. Hlavní činností je produkce a distribuce symbolického obsahu (Burns, 2004).

Masová média zasahují do masové komunikace, respektive poskytují pochod a technologii, díky kterým je umožněna masová komunikace (Reifova, 2004).

K tomuto pojmu se těsně váže masová komunikace, která byla definována na konci 30. let 20. století, na kterou navazují pojmy jako instituce či postupy, kterými jsou využívány technické nástroje, jako je tisk, rozhlas, film.

Prostředky slouží jako rozšiřování náznakového obsahu orientovaného na rozsahlé, nesourodné a široce rozptýlené publikum (McQuail, 1999).

Základním rysem tohoto druhu komunikace je organizovanost profesionálních komunikátorů (novinář, producent, politic, inzerce,..).

V praxi by se dalo říci, že tato média se snaží ovlivnit velké množství lidí a doplnit již vzniklé podniky, které všeobecně vzdělávají. Příjemci tohoto druhu komunikace a médiích je označován „masovým publikem“. Tento prostředek

komunikace vede k určení vztahů mezi podavatelem a příjemcem. Vztah je jednosměrný a neosobní (McQuail, 1999).

Jak říká staré přísloví, média vám nutně neřeknou, co si myslíte, ale řeknou vám, na co myslíte a jak na to myslíte (McChesney, 2009).

4.6. Seznam rozhlasu a televizního vysílání ČR

Provoz rozhlasového a televizního vysílání je ukotven zákonem č. X20 231/2001 Sb. V roce 2010 proběhla novelizace a rozšíření tohoto zákona o usměrnění tzv. audiovizuální mediální služby na vyžádání. Dodržování zajišťuje Rada pro rozhlasové a televizní vysílání^[25].

Televizní a rozhlasové vysílání se dále dělí na dva sektory, veřejnoprávní a soukromoprávní. Základní rozdělení můžeme vidět v tabulce č. 3, kde je zobrazeno i základní rozdělení.

CET 21	Nova Nova Cinema	Česká televize	ČT 1 ČT 2 ČT 4 ČT 24 ČT Sport
FTV Prima	Prima Prima Cool Prima Love	Ostatní TV	Fanda TV Barrandov Stanice AT media,...

Tabulka č. 3 Seznam hlavních TV stanic v roce 2008 a 2012 ^[26]

Veřejnoprávní sektor

Tento typ vysílání zajišťuje veřejnoprávní vysílání. Poskytuje informační služby tvorby a šíření televizních a rozhlasových programů pro veřejnost.

Služby jsou financovány z rozhlasového a televizního poplatku a z vlastního podnikatelského působení. Poplatek je povinný ze zákona hradit každý, kdo má trvalý pobyt nebo sídlo v České republice a je majitelem televizního nebo rozhlasového přijímače.

Český rozhlas je zřízen zákonem č. 484/1991 Sb. o Českém rozhlase. Činnosti Českého rozhlasu jsou opírány o množství právních předpisů.

Na internetových stránkách můžeme najít nejdůležitější etické zásady, které jsou obsahem závazného Kodexu Českého rozhlasu [27].

Česká televize, jako jediná česká veřejnoprávní televize, poskytuje vysílání na celém území České republiky.

Byla zřízena dne 1. 1. 1992, jejím statutárním orgánem je generální ředitel, který je jmenován Radou České televize na období šesti let. Rada České televize je zároveň kontrolním orgánem.

Zákon o České televizi, jímž je zřízena, stanovuje rámce činnosti, včetně dodržování úkolů veřejných služeb v oblastech televizních vysílání a způsob hrazení.

Tento sdělovací prostředek má zaručit všem občanům přístupy k informacím, kultuře, vzdělání a zábavě.

Zákonem jsou zvláště stanoveny podmínky k naplnění veřejných služeb a definice působnosti Rady České televize, jakožto kontrolního orgánu. Dále se na Českou televizi vztahuje například zákon č. 348/2005 Sb., o rozhlasových a televizních poplatcích, zákon č. 231/2001 Sb., o provozu rozhlasových a televizních vysílání apod.

Zvláštní dokument představuje Kodex České televize, který je schvalován Poslaneckou sněmovnou Parlamentu ČR. Jsou v něm obsaženy zásady plnění veřejných služeb v oblastech televizního vysílání, které jsou zároveň závazné pro Českou televizi a její zaměstnance [28].

„Česká televize přispívá k vytváření prostoru svobody slova, myšlení a tvorby, v němž může vyrůstat demokracie. Informuje, poskytuje kritickou reflexi událostí, vzdělává a baví v ovzduší úcty k člověku, k jeho dílu i ke všem formám existence“ (citát z Kodexu ČT) [29].

Zvláště zajímavé je, že Česká televize je kritizována za propagaci převážně křesťanství a potlačování tak ateismu [30].

Soukromý sektor

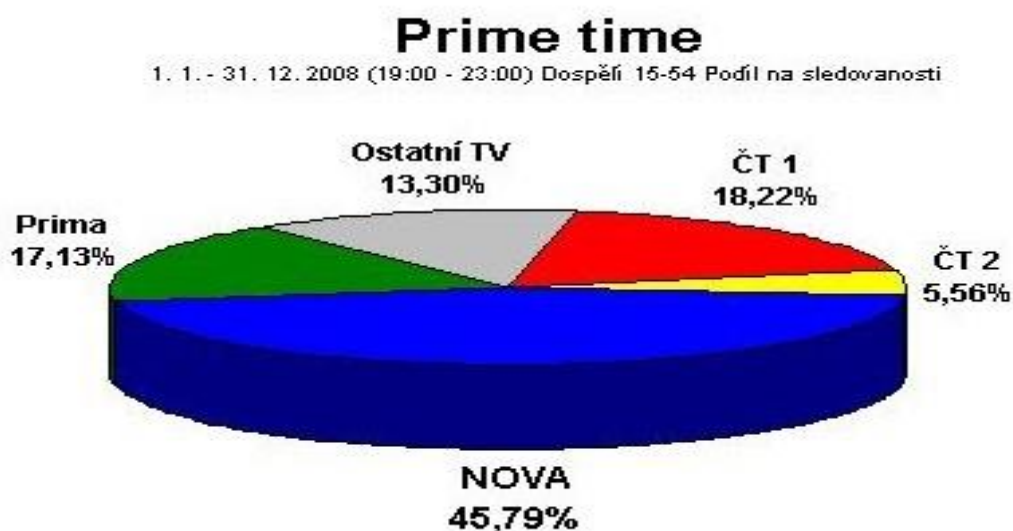
Nejnámějším celorepublikovým televizním vysílání v České republice jsou stanice TV Nova a Prima TV.

Tento typ média je financován z reklam. Veřejnost nemá povinnost hradit poplatky za televizní vysílání [31].

Televize Nova začala vysílat v únoru roku 1994, kdy patřila mezi prvotní celostátní televizi. Zakladatel a první generální ředitel byl Vladimír Železný^[32].

Prima TV byla založena dříve než TV Nova, a to v roce 1993. Ovšem její vysílání probíhalo pouze pro Prahu a okolí. Až v roce 1994 začala televize Prima vysílat celorepublikově. První generální ředitel byl Jiří Mejstřík^[33].

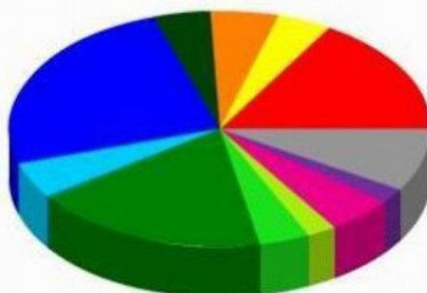
Sledovanost v letech 2008 a 2012 je shrnuto v následujících grafech č. 3 a 4, kde můžeme vidět, že v roce 2008 měla největší sledovanost TV Nova, kterou ovšem v roce 2012 porazila Česká televize.

Graf č. 3 Sledovanost v roce 2008 (1.1. – 31.12. 2008)^[B]

Share pro 15+ za celý rok 2012 (1.1. - 31.12.) - celý den (6:00 - 6:00)

ČT1	ČT2	ČT24	ČT sport	Nova	Nova Cinema	FANDA	Prima family	Prima COOL	Prima LOVE	TV Barrandov	Stanice At Media	Ostatní stanice
16,36%	4,17%	5,22%	4,41%	24,66%	4,88%	0,31%	18,08%	3,88%	2,23%	5,20%	2,01%	8,59%

Graf č. 4 Sledovanost v roce 2012 (1.1. – 31.12. 2012)^[C]

5. Kvalitativní a kvantitativní analýza

Kvalitativní i kvantitativní analýza mají své výhody a nevýhody. Abychom zvolili správnou metodu výzkumu, je zapotřebí zohlednit, zda nám jde o velké množství vzorků. V tom případě bychom použili kvantitativní výzkum (sčítání lidu). Pokud nám jde o určitou skupinku lidí, vybrali bychom kvalitativní výzkum.

Tyto pojmy jsou úzce spojovány. Je tedy zapotřebí zmínit, že bychom zvolili správnou výzkumnou metodu, měli bychom postupovat podle zmíněných bodů:

- Předmět zkoumání
- Na jakou skupinu se zaměřit (cíl)
- Kolika prostředky je manipulováno
- Čeho chceme docílit ^[34]

5.1. Kvalitativní analýza

Tímto termínem můžeme kvalitativní výzkum definovat jako libovolné šetření, jehož výsledek není dosažen pomocí statistických metod. Tento výzkum se zabývá postupy získávání informací, jako je pozorování a rozhovor. Jsou také eventuálně možná další řešení, a to využití dokumentů, knih, videokazet apod.

Jednou z mnoha dovedností jak správně získávat informace je, že rozeznáme a vyhneme se možnému zkreslení, či získáním platných a spolehlivých údajů nebo také například i kritickou analýzu situace.

Kvalitativní metoda se používá pro odhalení a pochopení podstaty jevů, o kterých mnoho nevíme. Metoda může být zároveň použita u jevů, o kterých již něco víme, ale získáme tak nové názory. Můžeme tak získat detailnější informace (Strauss, Corbin, 1999).

Hlavními složky kvalitativního výzkumu jsou:

Údaj, který může vycházet z několika zdrojů, příkladem může být rozhovor a pozorování. Druhou složkou je analýza a interpretace. Díky těmto postupům dospějeme k různému závěru či teorii. Tento postup nazýváme „kódování“. Poslední složkou je výzkumná zpráva, písemná a ústní, která může být publikována ve vědeckých nebo odborných časopisech (Strauss, Corbin, 1999).

Výzkumná činnost spočívá ve výběru menšího množství respondentů, pomocí které se vytváří hypotézy. Použití této metody se dosáhne k porozumění, významu a interpretaci sociálního kontextu ^[35].

Charakteristika sběru je velké množství informací na menším vzorku, jejímž centrem pro výzkum je skupina lidí nebo jedinec, kdy jsou jevy zkoumány v přirozeném prostředí. Problematika není ohraničena, neustále ji tedy během výzkumu objasňujeme. Výsledkem výzkumu je tedy postup: co, proč a jak jsme dělali. Charakteristikou je otevřenost, neobvyklost apod.

Tento výzkum nevyužívá statistiky a celkového technického zaměření, ovšem patří jako doplněk ke kvantitativnímu výzkumu a naopak ^[36].

Výhody a nevýhody kvalitativního výzkumu ^[36]

+ snadné porovnávání	- jsme omezeni prostorem pro vyjadřování názorů
+ minimální vliv tazatele při výzkumu	- rizikovost (zkreslování odpovědi)
+ přirozené prostředí	- povrchové zjišťování (nelze zajít do hloubky)

Tato metoda je efektivní při kombinaci s kvantitativní metodou, kdy lze metody využít pro stejný projekt.

5.2. Kvantitativní analýza

Kvantitativní metoda je používána velmi často, jelikož je charakteristická jednoduchostí a nenáročností.

Bývá to taková metoda sběru dat, kdy je využito větší množství respondentů a otázky jsou zodpovězeny pomocí dotazníku, jejichž odpovědi jsou poté statisticky hodnoceny [37].

Rozdíl mezi kvalitou a kvantitou

Analogické pojetí rozdílu mezi kvantitativním a kvalitativním přístupem se používá při marketingových výzkumech [38].

Je dobré brát ohled na kvalitu (posouzení záměrů článků a jeho znění atd.) a kvantitu (tzv. aktivita autorů, počet příspěvků apod.).

Kvalita i kvantita patří mezi základní kategorie a je spojována s Aristotelem nebo Kantem.

První zmínka o kvantitativní analýze pochází od Bernarda Berelsona z roku 1952: „Obsahová analýza je výzkumná technika pro objektivní, systematický a kvantitativní popis zjevného obsahu komunikace“ (McQuail, 1999).

Kvalita (jakost) nám posuzuje vlastnost nějaké věci (vůni, barvu,...). Je podmíněna vnímáním smyslu a okolnostem a není možné ji vyjádřit číselně. Aristotelés rozlišil kvalitu na primární (podstatné) a sekundární (nahodilé), které vznikají teprve při vnímání. Postupem času bylo zjištěno, že se dá smyslový dojem vyjádřit jako kvantita, například výška tónu, teplota či barva se mohou změřit a vyjádřit čísly (Patočka, Kouba, Chvatík, 1992).

Kvantita (množství) vyjadřují údaje, které vzniknou na základě odhadu, počítání nebo měření. První návrhy o pojmu kvantity navrhl Mikuláš Kusánský, který chtěl, aby se věda věnovala vážení různých látek a měření. Postupem času se začal měřit čas, teplota, apod. (Patočka, Kouba, Chvatík, 1992).

Obecně lze tedy říci, že z kvalitativní analýzy je výsledek, který neobsahuje statistickou proceduru nebo jiný typ kvantity. Jedná se spíše o hloubkové pozorování, rozhovor atd. (Strauss, Corbin, 1999). Zatímco u kvantitativní analýzy jde prvotně o zpracování vysokého množství dat a následné statistické vyhodnocení (Wimmer, Dominick, 1997).

Bodové shrnutí analýz můžeme vidět v následující tabulce č. 4.

Kvantitativní	Kvalitativní
velké množství dotazovaných	malé množství dotazovaných
sběr dat pomocí dotazníků	sběr dat pomocí osobního rozhovoru
problém zkoumán po okraj	problém zkoumán hlouběji
z hlediska času jednoduchý	z hlediska času náročný
dedukce*	indukce*
statisticky vyhodnoceny data	nestatisticky vyhodnoceny data

Tabulka č. 4 Rozdíly kvantitativní a kvalitativní metody [36, 37]

*Dedukce

- velké množství dat získávaných od většího počtu dotazovaných, kdy je dosaženo od určitého cíle (závěr)

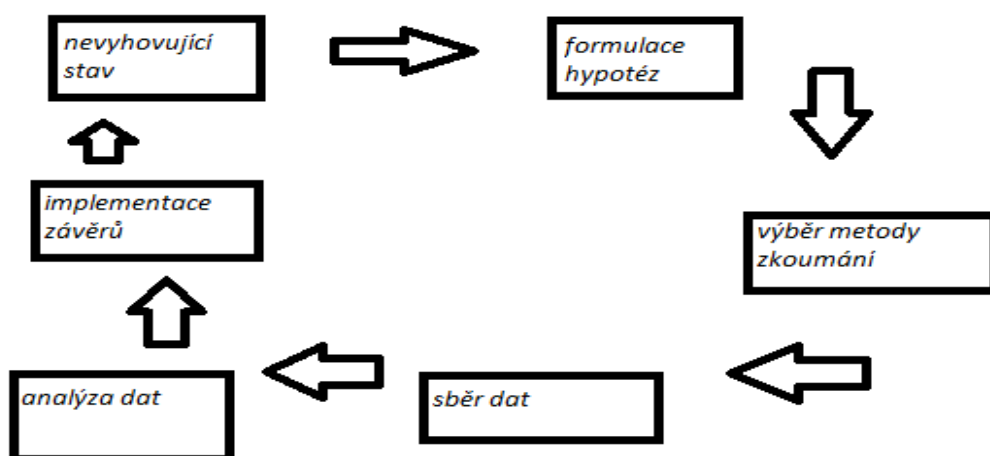
*Indukce

- malé množství dat od menšího počtu dotazovaných a je vyvozen obecný cíl

Schéma výzkumného procesu [36,37]

Graf č. 2 zobrazuje typ výzkumného procesu (od stavu, který nám nevyhovuje až po vyhovující stav). Prvním bodem je tedy nevyhovujícího stavu a pokračujeme až po implementaci (uplatnění) závěrů.

1. bod – máme problémy, máme snahu řešit, ovšem nevíme jak
2. bod – vytvoříme si předpoklad současného stavu, který nám nevyhovuje a způsob pro řešení problému
3. bod – zvolíme si metodu
4. bod – postup, pomocí kterého získáváme data
5. bod – vyhodnocení získaných dat
6. bod – Implementace závěrů: využití nově získaných poznatků

Graf č. 2 Schéma výzkumného procesu [36,37]

Organizační vliv na obsah a výběr zpráv

Touto problematikou se zabýval Denis McQuail (McQuail, 1999). Pokoušel se najít odpověď na dvě zásadní otázky:

- 1) Jakou míru svobody má mediální organizace ve vztahu k okolnímu seskupení a jak velká míra svobody je pravděpodobná uvnitř samotného spolku?
- 2) Jak je finální výtvar ovlivňován mediálně-organizačními dovednostmi a postup při selekci a zhotovení obsahu?

Sám McQuail shledává, že výše uvedené otázky zhruba reagují na působení činitelů. Zároveň podle něj tyto dvě otázky směřují k přemýšlení nad neměnnými problémy vypětí mezi rutinovou produktivitou a kreativitou nebo mezi například výnosem a sociálním přínosem (McQuail, 1999).

6. Metodika

V této kapitole se zaměříme na mediální analýzu jako takovou. Kapitola obsahuje grafy četnosti elektronických médií, kdy v průběhu roku (2008 a 2012) můžeme zpozorovat celkový počet článků. Zároveň zde ukážeme hodnocení článků pozitivního, neutrální a negativního pohledu na církevní restituce. Na konci kapitoly provedeme srovnání médií.

6.1. Mediální analýza

Mediální analýzou je možné třídit, zachytit a poskytnout přehled informací či upozornit na trendy a souvislosti.

Z dlouhodobého hlediska lze pozorovat postoje jednotlivých médiích k subjektu nebo tématu ^[38].

Pomocí analýzy je možné zjistit, zda není některým tématům v médiích věnována přehnaná pozornost či naopak ignorance. Také můžeme získat odpovědi na některé z otázek, kterým osobnostem nebo problémům věnuje větší pozornost ^[39].

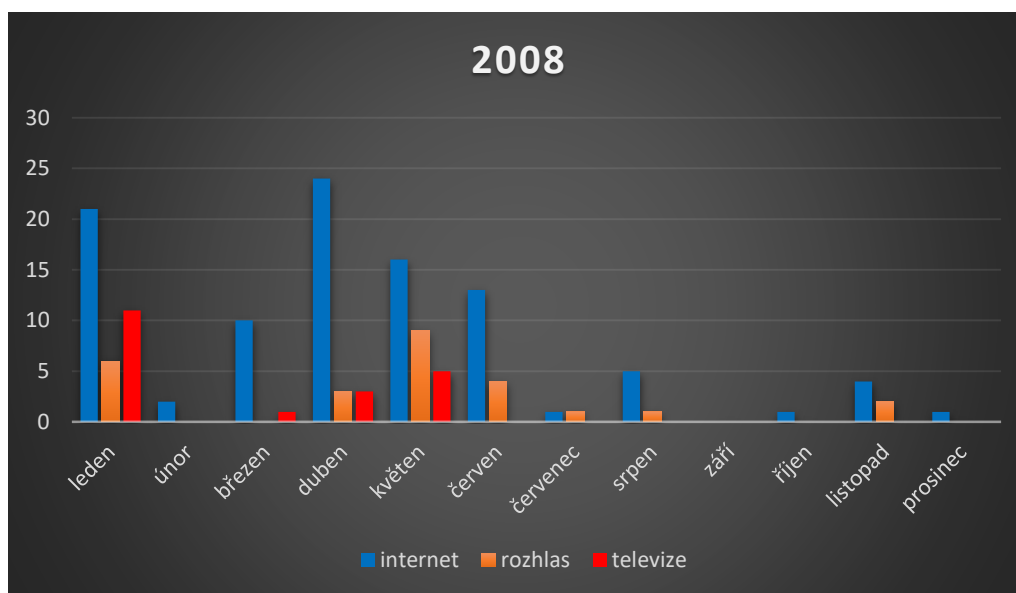
Kolem majetkového vyrovnání se psalo během období 2008 a 2012 několik článků a vysílalo několik reportáží. Četnost internetových, televizních a rozhlasových médií nalezneme v příloze. Pro srovnání byly zároveň provedeny tabulky a grafy, které zobrazují četnost článku v rámci měsíce (leden-prosinec) za období 2008 a 2012. Počty ukazují tabulky č. 5 a 6, grafy č. 5 a 6.

V rámci kvalitativní analýzy jsem si vybrala rozbor pro mě zajímavých reportáží a článků. Zároveň bylo provedeno porovnání mezi veřejnoprávním a soukromoprávním sektorem.

	internet	rozhlas	televize
leden	21	6	11
únor	2	0	0
březen	10	0	1
duben	24	3	3
květen	16	9	5
červen	13	4	0
červenec	1	1	0
srpen	5	1	0
září	0	0	0
říjen	1	0	0
listopad	4	2	0
prosinec	1	0	0

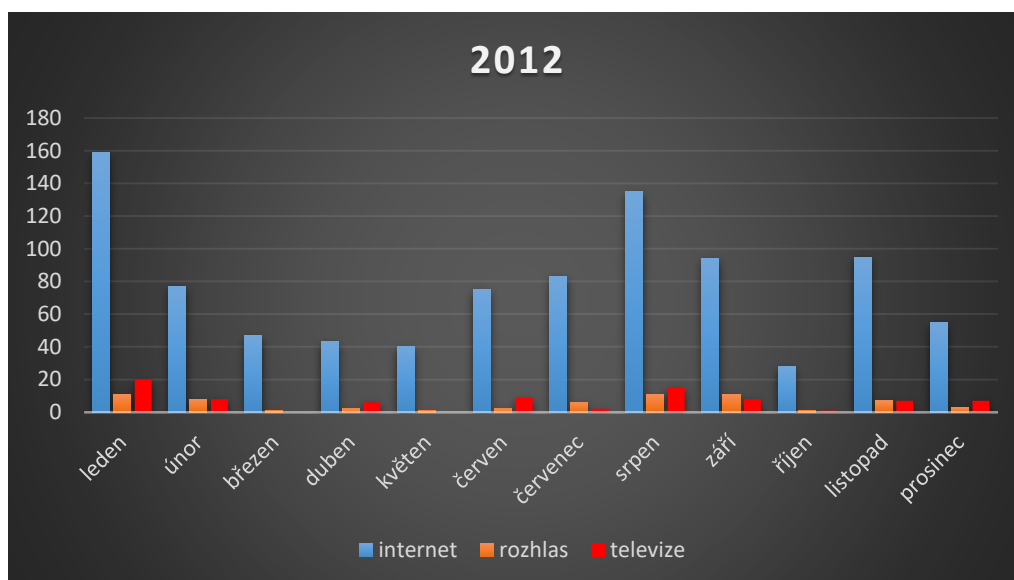
Tabulka č. 5 Četnost článků v elektronických médiích v roce 2008

Graf č. 5 Četnost článků v elektronických médiích v roce 2008

	internet	rozhlas	televize
leden	159	11	20
únor	77	8	8
březen	47	1	0
duben	43	2	6
květen	40	1	0
červen	75	2	9
červenec	83	6	2
srpen	135	11	15
září	94	11	8
říjen	28	1	1
listopad	95	7	7
prosinec	55	3	7

Tabulka č. 6 Četnost článků v elektronických médiích v roce 2012

Graf č. 6 Četnost článků v elektronických médiích v roce 2012

Celkově byla přečtena stovka článků. Z nichž, pro naplnění cílů diplomové práce, byly vybrány v rámci kvalitativní analýzy ve většině případů články, které byly něčím specifické nebo pro danou problematiku vhodné.

Většina příspěvků je citována z České televize, jakožto zástupce veřejnoprávního sektoru. Abychom mohli provést srovnání a získali tak objektivní

výsledky, použijeme zároveň i reportáže ze soukromého sektoru, například TV Prima apod.

6.2. Rozbor článků a reportáží negativního charakteru

V této podkapitole jsou uvedeny rozbor článků a reportáží, které působí negativně.

Příkladem pro negativní formulace na téma církevní restituce použijeme první rozbor článku. Rozhovor z České televize, který může působit tak, že církvím nejde tolik o majetek, o který by se musely starat nejspíše z důvodu toho, že by to samy nezvládly. Spíše to působí, že žádají pouze finanční vyrovnání.

Rozhodování o církevních restitucích (ČT 1 ~ Dobré ráno s Českou televizí)

První rozhovor probíhal dne 23. ledna 2008 v České televizi v pravidelné rubrice Profil. Moderátor David Borek společně s kardinálem Miloslavem Vlkem diskutovali na téma *církevních restitucí*, kdy v tento den, po osmnácti letech (od revoluce), probíhalo rozhodování vlády. Kardinál se domnívá, že má na tom svůj podíl to, že církev udělala historický krok a zřekla se svého majetku.

Dále se rozhovor dostal k otázkám - „jak bude církev s majetkem nakládat, zda budou samy hospodařit či je pronajmou nebo prodají?“ Kardinálova odpověď byla, cituji: „Pole a lesy se katolické církvi nevrátí, poněvadž navržená dohoda je, že církev se, tedy diecéze se zřikají svého majetku a za to dostanou finanční vyrovnání“. Na to moderátor reagoval otázkou, zda tedy všechna vyrovnání půjdou pouze na provoz katolické církve. Kdy odpověď zněla následovně: „To vyrovnání bude adekvátní částka za majetek, kterého se zřekneme a z tohoto majetku bude zapotřebí nejen hradit provoz, ale především investovat, abychom během určitých let na začátku vytvořili svůj samostatný ekonomický finanční model, abychom mohli financovat sami sebe a nebyli odkázáni na podporu státu“.

Moderátor David Borek následně komentuje, že možná kromě vyrovnání se státem tady pořád bude existovat jakési nerozdělitelné pouto mezi státem, státním rozpočtem a církví, a to je památková péče, protože katolická církev má jakési břemeno v podobě stovek, možná tisíců různých kostelů, klášterů, které jsou památkově chráněné. Tím moderátor navázal na otázku: „Hodláte se teď o ně starat ze svých peněz, anebo stát bude muset dál přispívat na jejich opravy?“. Na tuto otázku zazněla odpověď, že je to velice důležitá otázka. Dovolila bych si odpověď

kardinála, z důvodu obsáhlosti, shrnout do věty, že není možné, aby stát nechal financovat celé kulturní dědictví církve.

(Dobré ráno s Českou televizí (televizní pořad). ČT 1 – Praha, 23.1.2008 05:59)

Církevní restituce: Stát ví, co vrátit, ale stále neví za kolik (ceskatelevize.cz)

Dne 19. října 2008 byl vydán článek, který informoval o nepřestávajícím boji týkající se církevních restitucí. Spor je především v tom, že nevědí jak majetek, který by měl být církvi navrácen, ohodnocen. Kolik vydat přímo a kolik zaplatit. Článek následně informuje, že náhrada, která je navrhována vládou, ve výši 83 miliard s úrokem až čtvrt bilionu (v té době aktuální), naráží u opozice.

Jako problém zde vidí ministestvo kultury, že nemá dokumenty, které by pomohly jako návod pro soudobé vypořádání. Za dlouhodobého kritika vládního návrhu lze považovat poslance ODS Vlastimila Tlustého, který požadoval, aby se navrátily majetky v naturáliích a finanční náhrada tak klesla na minimální částku ^[40].

3 důvody, proč lidé nechápou církevní restituce (reflex.cz)

Pod tímto titulkem byl 16. srpna 2012 aktualizován článek Petr Holce, který bychom mohli označit jako za negativní.

Hned ze začátku poukazuje na nekonečné spory ohledně církevních restitucí. Jak titulek napovídá, jsou v článku tři důvody, které dle autora můžou za to, že lidé nechápou církevní restituce.

Prvním důvodem uvádí, že mnoho lidí ani netuší, proč se vláda odhodlala v době hospodářské recese (citují: „kdy všem ostatním – samozřejmě kromě poslanců - brutálně bere“) začít řešit církevní restituce a schválit zákon.

Zadruhé uvádí, že je zde společenskopolitický paradox, kdy církvím byl zabaven (ukraden) majetek komunisty. Komunistická strana pro ně znamenala hlavního nepřítele.

A třetím důvodem uvádí, že restituce bude schvalovat vláda, která dle autora, citují: „jak může mnohamiliardovou krádež církevního majetku principiálně morálně napravovat vláda, za níž se kradou podobné částky, které chce nyní vracet? Obvykle se tomu říká deficit důvěry, nejdůležitějšího elementu každé funkční demokracie“ ^[41].

Restituce: pro a proti (ČT1 ~ Události)

Tento rozhovor byl vybrán z toho důvodu, protože se jeví, že mnoho lidí vnímá církevní restituce jako nespravedlivé.

Majetkové vyrovnání mezi státem a církvemi rozděluje nejen politiky, ale celou společnost. Redaktor České televize Jan Šenkýř hovoří o rozhodnutí, jež se blíží: „Jde o pole, lesy a stavby za 75 miliard a dalších 59 miliard v postupných splátkách. Navýšených o inflaci. Dlouhodobě asi dvě třetiny lidí s vyrovnáním nesouhlasí, říkají průzkumy. Křivdu cítí třeba rodiny tisíců zemědělců, kteří si náhrady za pozemky zabrané v 50. letech, nedočkali“.

(Události (televizní pořad). ČT1 – Praha, 31.8.2012 19:00)

6.3. Rozbor článků a reportáží neutrálního charakteru

Článků, debat, rozhovorů, které například pouze informují, a můžeme je tedy nazvat neutrálními, je na internetových portálech mnoho. Články, rozhovory, reportáže měly cílovou skupinu informovat o postupu a seznámit ji tak s problematikou.

Navrácení majetku církvím (Prima TV ~ Nedělní partie)

V roce 2008, konkrétně 4. května 2008, proběhla diskuze v televizi Prima na téma „*Navrácení majetku církvím*“. Pořadu Nedělní partie se zúčastnil předseda strany KDU-ČSL a místopředseda vlády Jiří Čunek s šéfem ČSSD Jiřím Paroubkem. Pořadem provázel moderátor Petr Šimůnek.

V úvodu bylo sděleno, že vláda projednává o církevních restitucích, kde se jedná o stovky miliard korun. Moderátor uvedl, že vláda doplnila návrh zákona o *majetkovém vyrovnání* mezi státem a církvemi o výpočet *majetku*. Následně byla hostům položena otázka, zda by měly církve podle nich dostat další majetek a finanční náhradu, a pokud ano, jaká je rozumná výše této náhrady.

Jiří Čunek na otázku odpověděl větou, cituji: „co bylo ukradeno, má být vráceno“. Následně shrnuje problematiku, že tento styl měl být již v roce 1989, poté v roce 1990 a 1991, kdy příslušný zákon byl přijat. V zásadě konstatuje, že je jedno, zda restituenti jsou fyzické osoby nebo církve.

Předseda ČSSD Jiří Paroubek dostal tu samou větu, na kterou odpověděl, že netuší jaká je rozumná výše. Zatím nebyly zveřejněny výpočty, tudíž předpokládá, že ta částka, o které se diskutuje je nepřiměřená. Cituji: „Tak já nevím, jaká je rozumná výše, protože my jsme zatím neviděli výpočty, takže předpokládáme, že částka,

kterou jsme zatím slyšeli, je poněkud nepřiměřená, takže samozřejmě jsme pro náhrady církvím restitučního charakteru, ale náhrada ve výši 270 miliard plus naturální restituce je poněkud nepřiměřená. A z toho vycházíme i do budoucna, takže jsme předložili vlastní návrh řešení, který vychází z toho, že byla poskytnuta státem finanční kompenzace, nikoli tak, aby zatížila státní rozpočet, ale aby ty mechanismy šly mimo rozpočet, aby nebyly zatěžovány“.

Dále se v diskuzi polemizovalo, proč má církve jiné podmínky podle tohoto zákona, který se má schválit. Na to Jiří Čunek odpověděl, že v tom žádnou výhodu nevidí, že kdyby se církvím finanční náhrada vrátila okamžitě, vyšlo by to stát na 83 miliard korun. Jiří Paroubek odpověděl, že jiným restituentům nebyl vrácen majetek v plném rozsahu. Následně řekl, jak by si představoval, aby seznam vypadal, že by měl obsahovat kromě parcel, kromě vyjádření toho, o jaký majetek se jedná, také datum, kdy došlo k tzv. znárodnění, aby se vědělo, že se opravdu jedná o majetek z 25. února 1948, nikoliv za doby Josefa II., abychom odčinili křivdy Josefa Stalina a Klementa Gottwalda a nikoliv Josefa II.

Následně se do diskuze připojil poslanec (ODS), který mimo jiné sděluje, že všechny ty podklady jsou v existující databázi Lesů České republiky, v Katastru nemovitosti a v Pozemkového fondu.

(Nedělní partie (televizní pořad). Prima TV – Praha, 4.5.2008 13:00)

Vyplatí se církevní restituce (ČT24~ Události, komentáře)

V roce 2012 proběhlo na toto téma o mnoho více diskuzí a rozhovorů. Například v České televizi diskuze o tom, zda se vůbec církevní restituce vyplatí. Moderátor Jan Šenkýř sdělil, že podle ekonoma Jiřího Schwarze toto vyrovnání povzbudí ekonomiku tím, že církve budou muset platit daně a vytvoří nová pracovní místa. Současně v rozhovoru sděluje, že církve musely žádat Pozemkový fond, státní instituci, stejně tak jako Lesy ČR.

Jan Mládek, stínový ministr financí (ČSSD), v rozhovoru sděluje, že je zapotřebí vysvětlit co znamená výčtový zákon. Tento zákon byl v Československu v roce 1990 a obsahoval konkrétní majetky církví, které by měly dostat. V tomto roce tedy proběhla první vyrovnání s církvemi. Sdělil, že kláštery, kostely apod., již byly navráceny v tomto roce. Nynější zákon se jedná především o zemědělskou půdu a lesní pozemky.

(Události, komentáře (televizní pořad). ČT24 – Praha, 30.8.2012 22:00)

Schválení církevních restitucí (ČT24~ Události, komentáře)

Dne 11. ledna 2012 byl schválen zákon o vrácení majetku církvím. V tento den proběhl rozhovor v České televizi (ČT24) v pořadu Události, komentáře, rozhovor s několika předsedy.

V tento den se rozhodlo, že pole, lesy a další nemovitý majetek za 75 miliard, by měl stát vydat církvím do pěti let. Celkem 59 miliard korun bude stát církvím splácet 30 let.

V úvodu bylo sděleno moderátorkou Danielou Drtinovou, že církevní restituce prošly. Hlasovali pro ně i ministři Věcí veřejných. I přesto, že hrozili pádem vlády. Radek John, předseda strany Věcí veřejných, sděluje, že se shodli na jednání s premiérem, že se peníze na výplatu církvím získají úsporami ve státním rozpočtu.

Miroslav Kalousek, ministr financí (TOP 09), situaci komentuje, citují: „je to historický okamžik, protože po 22 letech jako poslední země postkomunistického bloku se snad už konečně vypořádáme s tímto dědictvím. Naopak Tomáš Jarolím, místopředseda strany Věcí veřejných sdělil, že premiérovi sliby a garance uvěřili za stranu, ovšem jako osobo, nikoliv. Aby se uklidnila situace, chtějí Věci veřejné záruku, že peníze nepůjdou na úkor škol, policistů, výdajů na sociální dávky apod. (Události, komentáře (televizní pořad). ČT24 – Praha, 11.1.2012 22:00)

6.4. Rozbor článků a reportáží pozitivního charakteru

V této kapitole jsou uvedeny dva rozborů z roku 2008 a dva z roku 2012. Jsou to rozhovory, články, diskuze jak z veřejnoprávního, tak i ze soukromoprávního sektoru.

Jako příklad pozitivního článku o církevních restitucích můžeme uvést následující rozhovor v České televizi, který působí tak, že církve o majetek mají zájem. Chtějí ho vrátit, aby v něm mohly provozovat charitativní činnost.

Německý řád požaduje zpřísnění zákona o církevních restitucích (ČT 24 ~ Zprávy)

Dne 8. dubna 2008 na ČT 24 ve večerních zprávách probíhala reportáž o Německém řádu, který požaduje zpřísnit zákon o *církevních restitucích*. Obává se totiž, že by v případě soudních sporů umožňoval různý výklad. Podle něj mají církve dostat zpět asi třetinu komunisty zabaveného majetku. Zbytek by jim stát splácel během šedesáti let.

Redaktor ČT24 zmiňuje majetek, zámek Bouzov, Sovinec, Lázně Karlova Studánka, bývalé špitály ve Vrbně, Bruntále, Opavě, mimo jiné i patnáct tisíc hektarů lesa, který chce zpět získat Německý řád. V reportáži hovoří zástupce České provincie Německého řádu, Metoděj Hofman, který zmiňuje, že jim jde zároveň i o to, že by v zákoně mělo být zahrnuté znemožnění domáhat se práva věci.

Navracený majetek chce Německý řád založený ve 12. století použít k charitativní činnosti. V několika zemích Evropy provozuje třeba domy pro seniory, nemocnice nebo školská zařízení.

(Zprávy (televizní pořad). ČT24 – Praha, 8.4.2008 22:00)

Názory občanů na užitečnost církví a církevní restituce (stem.cz)

Pod tímto titulkem dne 13. srpna 2008 vyšel článek na portálu stem.cz. Tento článek je informativní na základ *výzkumu STEM, který se zrealizoval v červnu roku 2008. Celkově bylo vybráno 1244 respondentů starších 18 let.*

Jsou zde uvedeny procenta ohledně této problematiky. Jako příklad můžeme uvést, že celkově se k názoru, že jsou restituce prospěšné, přiklání 37 procent dotazovaných. Z celkového počtu si zároveň 36 procent lidí myslí, že by se majetek měl církvím navrátit, aby mohly vykonávat svoji činnost ^[42].

Rozhovor s ředitelem státního podniku Lesy ČR (Prima TV ~ Nedělní partie)

Dne 20. ledna 2008 proběhl rozhovor s generálním ředitelem státního podniku Lesy ČR Jiřím Novákem.

Na začátku padla otázka, zda spory ohrožují hospodaření v českých lesích, na kterou bylo zodpovězeno, že tyto spory nijak neohrožují hospodaření, že jsou již zadány zakázky, respektive již byly vybrány firmy, u kterých probíhalo průběžné podepisování smluv. Generální ředitel zde poukázal i na to, že otázka privatizací, je zároveň otázkou i restitucí, a že je podnik svým způsobem připraven na případné vydání řádům na území v majetku státu.

(Nedělní partie (televizní pořad). Prima TV – Praha, 20.1.2008 13:00)

Spor o církevní restituce (ČT24 ~ Události, komentáře)

Následující rozhovor je o tom, že stát už majetek nechce, nechce závazky vůči církvi, kterou musí podporovat. Již to pro stát není finančně výhodné.

V roce 2012 v České televizi probíhal rozhovor o církevních restitucích. Mimo jiných se diskuze zúčastnil Tomáš Halík, který je prezidentem České křesťanské

akademie v Novém Jáchymově. Halík komentoval situaci, cituji: "Já si opravdu myslím, že to není v zájmu církve. To je v zájmu státu. Církev se užíví, i kdyby trval ten stav, který je nyní, protože stát vydělával na těch penězích, který byl, které byly zabaveny církvím, tři miliardy ročně. Z toho zaplatil na církve za tu dobu 60 miliard a 169 miliard z toho církevního majetku zůstalo v rukou státu. Tak jestli někdo někoho podporoval, tak spíš církve stát než naopak. A to bylo výhodné. Ale teď to výhodné není, protože dřív těch církví bylo 14, teďka se hlásí dalších 16, mezi nimi Muslimské obce, Hare Krišna a tak dále. Stát, který je konfesně neutrální a zavázal se, že z toho zabaveného majetku bude ty církevní aktivity platit, už tohle to by neuplatil. Také církve tenkrát měly velmi omezené možnosti aktivity. Dneska mají spoustu báječných společností, prospěšných aktivit v oblasti školství, zdravotnictví, sociální, kulturní. No, a to prostě z toho majetku nelze. Takže stát řekne, starejte se o to samy. To je asi ta lepší alternativa z hlediska spravedlnosti, ne z hlediska církví. A to, co by asi lidé navrhovali, že by se tedy nic nevracelo a nic se neplatilo, tím by Česká republika přestala být právním státem a církve by se mohly obrátit na mezinárodní soudy. Daleko víc by vysoudily."

(Události, komentáře (televizní pořad). ČT24 – Praha, 10.8.2012 22:00)

„Navrácení církevního majetku je vyřešení minulosti“, říká Joel Ruml (ceskatelevize.cz)

V České televizi dne 11. ledna 2012 proběhlo rozhovor s Joelem Rumlem, který je předsedou Ekumenické rady církví. Pořadem doprovázel moderátor František Lutonský.

Na začátku je sděleno, že v tento den byl vládou zákon schválen. Následně je uvedena informace, že pokud se zákon dostane přes parlament, bude vráceno 56 procent majetku v naturální podobě a po dobu třiceti let bude vyplacena částka 59 miliard korun.

V rozhovoru padlo několik otázek. Jednou z nich bylo konstatování, co se mohlo změnit, když v původního plánu, kterým se pokoušel Mirek Topolánek ukončit spory, bylo, že během šedesáti let mělo být církvím vyplaceno 83 miliard a 39 procent majetku. Na to Ruml odpověděl, že v roce 2008 měla být církvím vrácena pouze finanční náhrada, kdy to bylo ministrem financí vypočítáno na 270 miliard korun za 60 let. A co se tedy změnilo, bylo to, že se bude dohledávat, zda je možné vrátit majetek naturálně. Cituji: „Nakonec se majetek v hodnotě 24 miliard vrátí církvím naturálně a

finančně to bude 59 miliard. Takže mezi rokem 2008 a 2011 došlo k veliké úspoře státních prostředků, protože církvím se bude vracet méně“.

Joel Ruml tento akt, navrácení církevního majetku, vidí jako vyřešení minulosti, proto lze shrnout tento rozhovor za pozitivní^[43].

Vládá v roce 2008 a 2012

Období 2008

V roce 2008 byl prezidentem Václav Klaus (ODS). V tomto roce se uskutečnily nepřímé volby prezidenta. Předsedou vlády byl Mirek Topolánek (druhá vláda), a to v období od 9. ledna 2007 do 8. května 2009. Funkci předsedy Parlamentu České republiky vykonával Miloslav Vlček (2006 – 2010).

Spolu s krajskými volbami Češi volili také senátory. Krajské volby vyhrála ČSSD, která tak společně se KSČM dosáhla většiny křesel. Účast při těchto volbách byla 40,3 procenta. Jediným senátorem se v tomto roce stal Radek Sušil, neustraník z ČSSD. Volby do poslanecké sněmovny v roce 2010 vyhrála ČSSD. Účast při volbách 62,60 procenta. ^[44, 45].

Období 2012

V roce 2012 byl prezidentem stále Václav Klaus, a to až do roku 2013 (Od 7. března 2003 – 7. března 2013). Vláda však již byla obnovena. Předsedou vlády byl od 13. července 2010 do 10. července 2013 Petr Nečas (ODS). Funkci předsedy Parlamentu České republiky vykonávala Miroslava Němcová (2010 – 2013). V tomto roce proběhly senátní volby, díky nimž se počet senátorů za ČSSD zvýšil na 46 senátorů.

Konaly se také volby do krajského zastupitelstva, v nichž uspěli sociální demokraté. Získali kolem 36 % hlasů a druhá ODS dosáhla kolem 24 % hlasů ^[44,45].

Souboj stran před volbami v roce 2012 ^[46]

Poslanci zákon dostali na stoly v září, tedy před volbami. Tím spory o církevní restituce vedly k tomu, že některé politické strany jako například ČSSD svou předvolební kampaň založily na populismu, jak můžeme vidět na obrázcích číslo 2 a 3, a tedy v některých aspektech až lacině vedly kampaň. Takto situaci komentuje Petr Nečas, premiér a předseda strany ODS.

Obr. č. 2 Kampaňový billboard v roce 2012 strany ČSSD

Obr. č. 3 Strana ČSSD proti schválení zákona v roce 2012

Některé strany jako například strana Věci Veřejné (VV) se obávají, že finanční prostředky půjdou ze sociálních dávek, z toku peněz na školy, na policisty apod. Moderátorka ČT 24, v pořadu Události, komentáře, Daniela Drtinová vedla rozhovor s poslankyní a místopředsedkyní strany (VV).

Názor moderátorky byl takový, že se straně jedná pouze o populismus, že podle průzkumu nechce 70 procent obyvatel schválení zákona a navrácení majetku církvím. Na to poslankyně samozřejmě reagovala negativně, že to tak není, a že s řadou věcí nesouhlasí, jako například s výše uvedeným financováním.

Jiné strany byly naopak již od začátku pro. Například ODS, která byla pro vrácení majetku. Svoji kampaň a billboardy vedla takovým směrem. Tato strana zároveň prohlašuje, že straně sociálních demokratů byl navrácen majetek z vyrovnání. Jejich billboardy před volbami můžeme vidět na obrázku číslo 4.

Obr. č. 4 Kampaňový billboard strany ODS pro schválení zákona v roce 2012

I přes kritiku některých stran, byl nakonec zákon schválen. Prezident Václav Klaus ho však nechal nepodepsán. Na toto téma bylo vydáno mnoho článků. Pro rozbor byly použity publikace z internetových portálů: eurozpravy.cz, idnes.cz, aktuálně.cz, novinky.cz a ceskatelevize.cz.

Eurozpravy.cz ^[47].

Na serveru eurozpravy.cz byl vydán článek v roce 2012 ohledně podpisu prezidenta Václava Klause. V tomto článku je mimo jiné napsáno, že Klaus odmítal podepsat schválení zákona o církevních restitucích, pokud nebude premiérem Petrem Nečasem garantováno, že tento zákon neprolomí rok 1948. Tato hranice by měla být od 25. února 1948 do 1. ledna 1990, kterou musely církve prokázat, respektive zabavený majetek v tomto období.

Dále se v tomto článku můžeme dočíst, že zákon byl v září v roce 2012 opětovně vrácen Poslanecké sněmovně, v reakci na zamítnutí Senátu.

V článku se dále dozvídáme, že se zvýšila míra naturálního vrácení. Původně se mělo vrátit 51 miliard korun. Tato částka byla navýšena na 75 miliard. Na základě toho bylo sníženo peněžní odškodnění z celkových 83 miliard na 59 miliard korun.

Majetek, který byl církvím vrácen, byl prvotně spravován Pozemkovým fondem České republiky a s lesy hospodařil státní podnik Lesy České republiky.

iDNES.cz^[48]

Na serveru iDNES.cz bylo naopak napsáno, že je zákon definitivně schválen. Tento článek vyšel na portálu dne 22. listopadu 2012. Pod tímto titulkem se skrývá článek opět o nepodepsání zákona. Opět se zde píše o důvodu nepodepsání zákona. Klaus podal důvod, že příprava a následné schválení zákona bylo již oznámeno vládou v roce 2010. Opět je v tomto článku shrnuto, co podle zákona bude církvím a náboženským společnostem navráceno.

Aktuálně.cz (ČTK)^[49]

Server Aktualne.cz pojal zprávu o schválení zákona prezidentem Václavem Klausem ve stylu, že ČSSD je tímto rozhodnutím zklamaná a že má v plánu restituce napadnout soudem. Tato zpráva na stránkách vyšla v ten samý den, jako výše uvedená. Sociální demokracie je dle článku rozhořčena z důvodu nevetování zákona. ČSSD dle slov Bohuslava Sobotky pokládá za mimo jiné bezdůvodný.

Novinky.cz^[50]

Další zpráva je z portálu novinky.cz, která sděluje, že předešlý prezident (Václav Klaus) doufá, že schválení tohoto zákona církvím pomůže. Současně se zde můžeme dočíst o politické straně Věci veřejné, která zavrhovala jakákoliv naplnění koaliční smlouvy spojenou s restitucemi, i přesto, že se straně snažili domluvit i kardinál Dominik Duka nebo předseda Ekumenické rady církví Joel Rumel. Ovšem premiérem Petrem Nečasem (ODS) bylo zmíněno, že propustí každého ministra, který tento zákon nebude podporovat.

ČT^[51]

Následný článek na internetových stránkách České televize obsahuje stručné shrnutí, co všechno by církve měla dostat zpět. A aby měly církve na vrácení majetku nárok, musely prokázat, že jejich majetek byl odebrán v období komunistického režimu. Schválení zákona by mělo zapříčinit odloučení církve od státu. Po dobu tří let bude stát hradit veškeré výdaje spojené s platem duchovních a následně od čtvrtého roku se částka bude snižovat o pět procent.

Schválení zákona o církevních restitucích prošlo přes prezidenta České republiky Václava Klause. Bývalým prezidentem sice tento zákon nebyl podepsán, a

to z důvodu nerovných podmínek. Byly, dle jeho slov, zvýhodněny církve před ostatními restituenty. Dalším důvodem bylo i to, že peníze měly být vypořádány i církvím, kterým komunisty nebyl majetek odebrán. „To vypovídá, že tento zákon nebyl o restituci, ale o dotování církve“, uvedl v rozhovoru na internetovém portálu www.ceskatelevize.cz v roce 2012.

I přesto tento zákon vešel v platnost, aby nekomplikoval situaci. Na tomto portálu, v tomto článku jsou dále uvedeny názory, například ústavního právníka Jana Wintra, který shrnul prezidentovy námitky jako klíčové. Dále je zde uveden opět názor předsedy strany sociální demokracie Bohuslava Sobotky, že jsou zklamáni, která připraví následně stížnost. Místopředseda ČSSD Lubomír Zaorálek zmiňuje chování prezidenta, že se vyhnul problému, namísto toho, aby sdělil svůj názor. Proti tomuto verdiktu byl i předseda KSČM Vojtěch Filip. Ten konstatoval, že prezident veřejně oznámil, že zákon nebude podepsán, že se zákonem nesouhlasí.

Naopak názor premiéra Petra Nečase (ODS) je, že urovnání státu s církvemi je krok vpřed. Stejný názor vyjádřil i ministr financí Miroslav Kalousek (TOP 09). Označil tento akt dějinným momentem, nebo arcibiskupský poradce Milan Badal či tajemník Federace židovských obcí Tomáš Kraus, pro kterého bylo podstatné, že se spory vyřešily

Srovnání publikací

Zde se zaměříme na porovnání konkrétní publikace v roce 2008 a následně v roce 2012, které byly zveřejněny ve stejný den zveřejňovány však různými servery.

Česká – média.cz a ČT24.cz

Dne 12. června 2008 bylo různými médii publikována stejná problematika. Zajímavostí je, že všechna média použila stejné titulky “ Vlastníci lesů kritizují vládu za způsob vyrovnání s církvemi“. Jeden z důvodů může být, že média mají stejný zdroj informací, a to Českou tiskovou kancelář (ČTK).

Česká - media.cz

Vlastníci lesů kritizují vládu za způsob vyrovnání s církvemi, Tento titulek jsme mohli zahlédnout na internetovém portálu ceska-media.cz. Článek pojednává o rozhodnutí způsobu vyrovnání s církvemi vlády, kdy se ze stran vlastníků soukromých a obecních lesů v České republice vznesla kritika. Problematika se týká především ohodnocení majetku, který se vydávat nebude. Na místo toho bude 17 církvím několik desítek let vyplácet finanční náhradu.

Vlastníci by si představovali a považovali by za správné vrácení veškerého majetku církvím. Pro mnohé představitele náboženských církví to je nejlepší řešení, avšak pro mnoho daňových poplatníků je způsob nepochopitelný. Následně tento článek pod stejným titulkem vydala v ten samý den ještě jednou, ovšem dle mého názoru článek sděluje ty samé informace ^[52].

Česká televize (ČT24)

Pod stejným titulkem byla nazvána reportáž Českou televizí. V tento den se odehrála reportáž v České televizi. Sled informací je teoreticky stejný. Je zde zmíněno sdružení vlastníků obecních a soukromých lesů, kteří kritizují již výše zmíněné způsoby vyrovnání majetku s církvemi. Ovšem zde jsou citována přímá slova kritiků a to, že si vláda dle jejich názoru vybrala výhodnější způsoby ohodnocení^[53].

Český rozhlas a Česká televize

Dne 17. května 2008 proběhl na Českém rozhlasu v pořadu *Názory a argumenty* „Příspěvek posluchače Vítězslava Stejskala“. Ve stejný den probíhala reportáž v České televizi (ČT1) „Restituce církevního majetku“ v pořadu *Týden v regionech – OS*.

Český rozhlas

V rozhlase probíhalo čtení redaktorem Davidem Schneiderem, kdy čte příspěvek posluchače Českého rozhlasu. Na začátku probíhá představení moderátorem Petrem Hartmanem, že snaha vlády ve sněmovně je docílit návrhu zákona o církevních restitucích.

Čtení začíná tím, že zabavení majetku komunisty se nedá označit jinak než jako krádež, a že co je ukradnuto, se musí navrátit. Posluchač Českého rozhlasu o sobě sděluje, že je demokrat a republikán a že zastává názor, že například katolická církev financovala ze svého majetku provoz středních škol, nemocnic a charitu. Tím dle jeho slov dosti ulehčovala státnímu rozpočtu.

Tento příspěvek posluchače Českého rozhlasu je velice pozitivní vůči církvi. Posluchač vyjadřuje svým způsobem soucit s církvemi, že je správné navrácení. Navrácení z pohledu toho, že si to církve zaslouží, že církve byly vždy pro lidi apod.

Česká televize

Ve stejný den proběhl pořad „Týden v regionech – OS“ v České televizi pod názvem „Restituce církevního majetku“.

Na rozhovor byl pozván historik Petr Tesař ze Zemského archivu v Opavě. Tesař zde komentuje situaci, že se církev v období novověku nebála podnikat, zvláště pak pivovary, cukrovary. Následně to vedlo k tomu, že se řády učily doslova dělat byznys a jejich majetek se tak mohl rozrůstat, a z kterého následně financovaly některé činnosti, včetně středních a vysokých škol, nemocnice a další zařízení nazvané v dnešní době charitativní instituce.

Dále se v rozhovoru objevuje Jaroslav Oravský z Českobratrské církve evangelické, který dostal od redaktorky Marty Pilařové otázku, zda bude umět církev s penězi hospodařit. Na to Oravský odpověděl, že od roku 1989 musela církev investovat jenom v jejich sboru kolem 80 milionů korun ze svých zdrojů, nikoliv ze zdrojů státu. Následně komentuje, že mu nejvíce vadí, že žádná strana nezpochybňuje církevní restituce, ale že se spíše jedná o předmět politického boje. Do pořadu byl následně pozván biskup z Ostravsko-opavské diecéze, František Václav Lobkowicz. Moderátorka Šárka Bednářová konstatuje, že se jedná o 270 miliard korun v průběhu 60 let a že je to opravdu ohromná částka, která představuje například dvojnásobek rozpočtu ministerstva obrany. Rozdělení následného vráceného majetku bude probíhat způsobem, jako se dostávají příspěvky nebo státní dotace dle zákona. Hraje v tom roli velikost území, počty kostelů, počty věřících, počty památkových chráněných objektů apod.

Následně se rozhovor uchyluje ze strany moderátorky k negativnímu pohledu na věc. Soudím z věty, že mohl biskup donést mešní víno, kdy reakce biskupa byla, že nemá bohužel žádné vinné sklepy. Reakce moderátorky, cituji: „Příště. Možná po těch miliardách, když je obdržíte, budete mít i vinné sklepy“.

lidovky.cz a aktuálně.cz

Dne 20. srpna 2008 bylo na téma církevních restitucí publikováno mnoho článků. Pro srovnání jsem si vybrala servery ct24.cz, novinky.cz, lidovky.cz a aktualne.cz.

Lidovky.cz

První článek ze serveru lidovky.cz konstatuje situaci, zda obhajovali ministři vyrovnání států a církví.

Aby mohli určit rozsah majetku církví, využívali k tomu údaje od církví. Následně si tyto údaje ověřovali u pozemkových úřadů a jiných institucí.

Ministr kultury Václav Jehlička a ministr zemědělství Petr Gandalovič sdělili, že takovéto vyčíslení majetku je poměrně přesné. Ale jak opozici, tak občanského demokrata Vlastimila Tlustého se jim nepodařilo přesvědčit o správnosti návrhu.

"Není možné, aby byly lustrovány všechny pozemky, všechna parcelní čísla. Vždy se bude jednat o určité kvalifikované odhady. Nicméně pokud bylo v pozemkovém fondu prolustrováno zhruba 80 procent pozemků, tak je jasné, že přesnost takových odhadů je poměrně vysoká," řekl novinářům Gandalovič.

Problém byl v tom, že církve v minulosti špatně evidovala svůj majetek, což zdůraznil předseda komise Jan Kasal. Dále pochyboval o způsobu, jakým se k restitucím postavila vláda. Dle jeho slov je nesmysl, aby se stát nejdříve dohodl s církvemi na sumě a následně teprve sháněl podklady k tomu, aby se na tu částku dostali. Názor Tlustého je metoda vrácení majetku církvím špatná, dle jeho slov jsou tímto církve zvýhodňovány oproti ostatním, u kterých se pravidla vrácení majetku lišila. Problém by nastal v době, kdyby tyto restituce v budoucnosti podali. Kabinet chce církvím vykompenzovat třetinu majetku, který byl církvi po roce 1948 zabaven. Zbytek bude kompenzovat částka 83 miliard korun, která se po úrocích vyšplhá na 270 miliard korun.

Dle Tlustého by vláda měla navrátit vše, co církve požadují a nejen třetinu jejího majetku. Dle jeho slov církve jsou pro finanční náhradu z toho důvodu, že je jednodušší miliony na účtu než objekty a pozemky. Ale podle Gandaloviče je představa Tlustého neprůchodná, když řekl "Katolická církev by dostala valnou většinu toho majetku a nekatolické církve by neměly nárok na skoro žádné odškodnění. Byly by zde také rozdíly, kdy například v Olomouckém kraji by skoro všechny lesy byly vydány katolické církvi."

Navíc zjišťování přesných rozměrů všech církevních parcel by bylo velice obtížné a bylo by velmi zdlouhavé. Podle Štíchy, předsedy expertní církevní komise, která připravovala podklady pro výpočet církevního majetku, si pomáhala statistickými údaji ohledně hodnot nemovitostí v České republice.

Komise dospěla u zemědělské půdy k ceně 44 korun za metr čtvereční. Toto číslo je průměrnou hodnotou pozemků v jednotlivých krajích a vzhledem k dotčené zemědělské půdě územními plány má vyšší hodnotu, než zemědělská.

Parlamentní komise, která vznikla po neúspěchu návrhu vlády letos v červnu. Kromě opozice se proti vládní formě postavily také tři poslanci ze strany ODS v čele

s Tlustým. Komise má čas do konce roku připravit návrh na majetkové vypořádání s církvemi ^[54].

Aktuálně.cz

V komisi zaznělo, církve dostanou méně, než počítaly. Stát používal podklady, které dostal od církví a z kvalifikovaných odhadů, u kterých se pokoušel je ověřit.

Výsledkem toho všeho je návrh kompromisu, že stát vyplatí církvím 83 miliard korun. Kdyby vláda tuto částku splácela 60 let s takovým úrokem, že by nakonec zaplatila 270 miliard korun. Jehlička vysvětloval, že ten, kdo o majetek přišel, ví naprosto přesně, o jaký majetek se jednalo. Navíc vzhledem k tomu, že stát majetek nevidoval zodpovědně. Vládní komise pak musela ověřovat pravdivost materiálů od církve.

Dle údajů z ministerstva se navrátí ze 72 tisíců hektarů polí 20 tisíc a z 181 tisíc hektarů lesů církve získají zpět 66 tisíc hektarů.

Ovšem poslanec Konička, který se dotazoval, zda dokumentace byly řádně zkontrolovány, protože dle jeho slov obsahují chyby. Na to ministři potvrdili zkontrolování 80 procent všech pozemků, které byly blokovány a patřily církvím a shodli se, že mezi nároky církví a jejich údaji nejsou rozdíly. Dokonce dle ministrů církve dostanou méně, než stát počítal. Už při prověření těchto 80 procent se úředníci ve výpočtech dostali na menší sumu, než církve žádají.

Dle Tlustého je to celé od začátku špatně. "Co brání tomu, aby všechny církevní parcely prošly stejným postupem jako pozemky při restitucích u fyzických osob? Jednoduše se uplatí nárok, stát uzná nároky, a kde vydat může, tak je vydá. Je to korektní postup. Pak se bavme o tom, jak zabezpečit ostatní církve"

Gandalovič podotknul, že diskuze o procentní chybě v počtech pozemků nemá vliv. "Jde také o politickou vůli se shodnout na určité částce." řekl. Dle Jehličky církve budou požadovat obecní majetek a majetek firem, ve kterých má stát určitý podíl. Jedná se prý o kompromisy. Poslanec Jandák zase kritizoval, že církvím dají hodně peněz a ten dar znamená špatně nastavenou filozofii. Stejně jako opozici vadí připravené vyrovnání s církvemi vládními stranami bez diskuze v parlamentu.

Poslanec Marek Benda to shrnul slovy: "O čem se tady chceme bavit? Jsou na stole tři čísla a je jasné, že u vydávaných pozemků bude kontrola, a u nevydávaných to nejde jinak než odhadem. Můžeme o tom tady šest let diskutovat a zdržovat, pak ale komise nemá smysl" ^[55].

Rozbor problematiky v současnosti

Dnes je tomu již pět let, kdy byl schválen zákon o církevních restitucích. V roce 2042 by tak již neměla být katolická církev závislá na státu.

Karel Štícha v roce 2015, kdy byl zákon dva roky již schválen, pro rozhlas.cz sdělil, že chtějí vrácený majetek aktivně využívat, aby přinesl nezbytný výtěžek církvi. Ovšem po dvou letech od schválení zákona stále nebyly vyřešeny vrácené lesy. Hlavním důvodem byly soudy s podnikem Lesy České republiky ^[56].

Několik tisíc hektarů lesa nebo zemědělských půd bylo blokováno kvůli restitucím. Blokováného majetku bylo kolem 50 000 hektarů. Ovšem netýkalo se to pouze lesů nebo zemědělských půd, dále byly blokovány například vinice nebo chmelnice, kterým také bylo znemožněno nakládání.

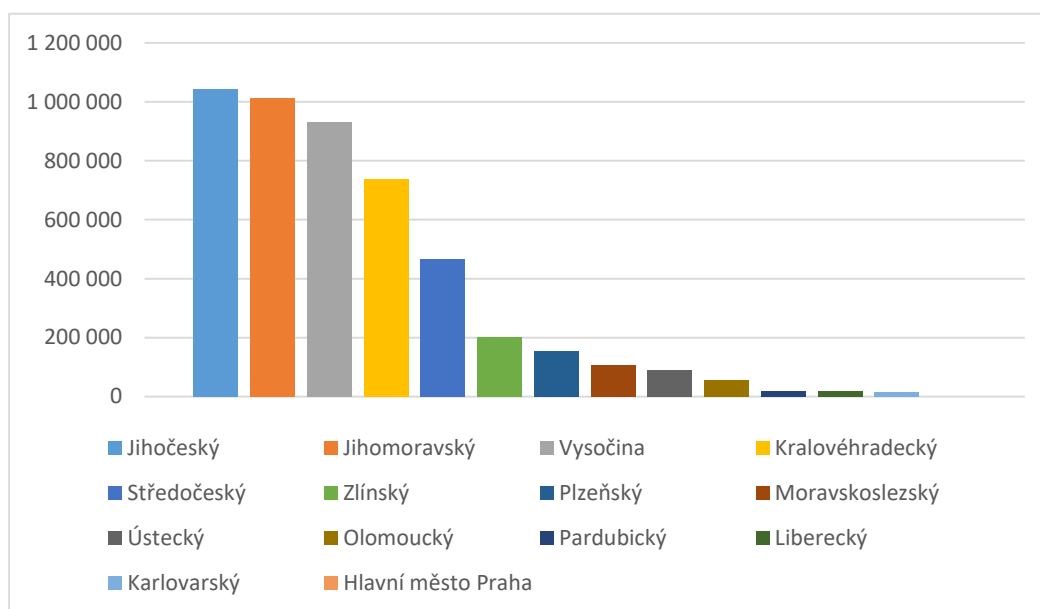
Bližší informace o vypořádání lesních pozemků v rámci krajů, byla použita tabulka (viz tabulka č. 7), ve které je vidět, kolik který kraj dostal v rámci vypořádání od státu hektarů lesního pozemku.

Dle výpočtů můžeme vidět, že celkově se ve čtrnácti krajích navrátilo 485 ha (4 854 657 m²). Zároveň graf č. 7 zobrazuje vypořádání lesního pozemku v rámci krajů. Na ose y je zobrazen blokováný majetek vypsáný v tabulce v m². Osa x zobrazuje jednotlivé kraje.

Kraje jsou seřazeny dle nejvyššího počtu vypořádaného majetku po nejmenší. Nejvíce hektarů bylo vráceno v Jihočeském kraji, a to 104 ha. Naopak v Hlavním městě Praha nebyl navrácen žádný lesní pozemek ^[57].

<i>Kraj</i>	<i>lesní pozemek (ha)</i>
Jihočeský	104, 3859
Jihomoravský	101, 4223
Vysočina	93, 2508
Kralovéhradecký	73, 7544
Středočeský	46, 7158
Zlínský	20, 2012
Plzeňský	15, 4032
Moravskoslezský	10, 6707
Ústecký	8, 8707
Olomoucký	5, 5762
Pardubický	1, 9232
Liberecký	1, 6996
Karlovarský	1, 5917
Hlavní město Praha	0
Celkem	485, 4657

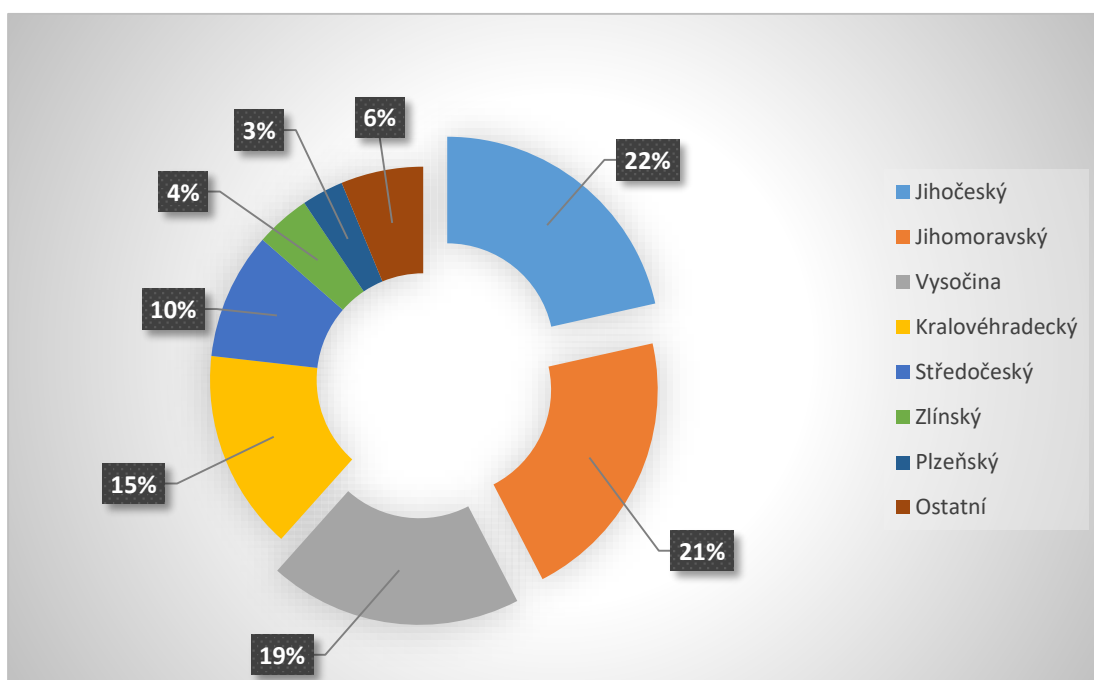
Tabulka č. 7 Vypořádání blokováného majetku^[57]

Graf č. 7 Vypořádání lesního pozemku v rámci krajů

Graf č. 8 zobrazuje procentuální vyhodnocení vráceného lesa (%), kdy nejpočetnějším modře označeným je Jihočeský kraj s 22 procenty. Následně je zde pod oranžovou barvou Jihomoravský s 21 procenty. Vysočina označena šedou barvou má 19 procent. Pod 15 procent se dostaly kraje Královéhradecký (15 %, žlutá barva), Středočeský (10%, modrá barva), „ostatní“ kraje (6%, hnědá barva), Zlínský kraj (4%, zelený barva) a Plzeňský kraj (3%, tmavě modrá barva).

V grafu jsou uvedeny nejpočetnější kraje, kdy pod 150 000 m² jsou kraje uvedeny pod názvem „ostatní“. Je to kraj Ústecký, Olomoucký, Pardubický, Liberecký, Karlovarský, Hlavní město Praha a Moravskoslezský. Dle grafů a tabulek můžeme tedy vidět, že celkově z blokovaného majetku bylo navráceno 303 321 m² [57].

Graf č. 8 Procentuální vyhodnocení vráceného lesa

Zdanění církevních restitucí by bylo státní zlodějinou

Pod takovým to titulkem byl publikován článek 13. listopadu 2017 na portále forum24.cz

Autorem tohoto článku je Tomáš Zdechovský, europoslanec, (KDU – ČSL).

S první zmínkou zdanit navrácený majetek přišel Andrej Babiš. Podporu strana ANO, má nadále v KSČM a v SPD, kteří chtějí myšlenku uzákonit. Podle zákona, který vešel v platnost začátkem roku 2013, je již navráceno nemovitého

majetku zhruba za 75 miliard korun. Autor dále v textu komentuje situaci slovy, cituji: „jeho zdanění by proto opravdu bylo proti zdravému rozumu a za drzost považuji fakt, že ho prosazují i komunisté, kteří mají tuto obrovskou zlodějinu za desítky miliard korun na svědomí“^[58].

Očima expertů: Zdanit církevní restituce? (peníze.cz, 19. ledna 2018)

Jak již tento titulek napovídá, článek obsahuje komentáře expertů na ekonomii, politiku nebo kulturu na toto téma. Kritizující strany prohlašují, že jde Andrejovi Babišovi pouze o politikaření, kdy jde jeho hnutí ANO pouze o získání spojení a další pokus o získání důvěry ^[59].

6.5. Základní kategorizace a ukázky typických článků

Základní kategorizací je teoretický, tedy obecný článek a konkrétní, nebo také lokální. Oba dva typy článků se následně rozlišují na pozitivní a negativní. V tabulce číslo 8 je proveden rozbor na základě titulků, který, jak můžeme níže vidět, vyjadřuje rovnou záměr článku nebo rozhovoru.

Typickým, pro teoretickou (obecnou) kategorizaci, je v pozitivním smyslu článek z portálu „ekonom.cz“ pod titulkem „Majetek církvím náleží“. Autoři článku, Josef Pravec a Jiří Kouda, zde roku 2008.

Konkrétním (lokálním) negativním článkem bychom mohli uvést zprávu na portálu „parlamentnilisty.cz“ s titulkem „Sofie Chrtková: Barbaři v Čechách“ v roce 2012.

A B C D

	pozitivní	negativní
teoretický (obecný)	Majetek církvím náleží	Senátem církevní restituce neprojdou
konkrétní (lokální)	Naštvaný místostarosta: Rozhodněte už církevní restituce. Zabijíte naši obec	Sofie Chrtková: Barbaři v Čechách

Tabulka č. 8 Základní kategorizace a ukázky typických článků

6.6. Názor na církevní restituce zainteresovaných osob

Tuto část bychom věnovali lidem, kteří byli ochotni věnovat svůj čas, aby nám přiblížili problematiku týkající se církevních restitucí jako takových.

Oldřich Danda, redaktor deníku Právo

Dne 26. března 2018 jsem měla možnost setkat se s redaktorem deníku Právo Oldřichem Dandou, který v listu pracuje již 15 let, a problematice církevních restitucí se věnuje dlouhodobě. Následující text vznikl na základě hloubkového rozhovoru.

Redaktor deníku Právo Danda se tématem církevní restituce zabýval v roce 2008, upozornil ale na to, že problém existuje již od roku 1990. Tehdy se schvaloval první restituční zákon, vracely se konkrétní majetky církvím a řádům. Dodal, že problém byl v tom, že se stát spálil tím, že bylo vráceno církvi něco, co jí nepatřilo. *„Jednalo se o budovu vedle Národního divadla, jež církvi nepatřila. Od té doby nebyla chuť vracet církvi majetek taková. Proto byl navržen tento zákon. Zákon, který by měl být nějakým způsobem paušální,“* uvedl Danda.

V zákoně o půdě (pozn. autora diplomové práce: jedná se o zákon č. 229/1991 Sb., zákon o úpravě vlastnických vztahů k půdě a jinému zemědělskému majetku) [G] byla formulace, že to zákonodárci vyřeší. Proto když církve žalovaly stát, tak vyšší instance to odložily zpět, že se připravuje zákon, který by to měl vyřešit plošně, řekl redaktor a podotkl, že momentálně je to skoro dva tisíce restitučních sporů, z toho přes tisíc se týká církve. *„Kdyby tady ten zákon nebyl, jde o desetitisíce, protože nároků přišlo mnoho, protože bylo mnoho, tisíce žádostí o jednotlivé pozemky na Pozemkový Úřad České republiky a na Lesy České republiky,“* doplnil.

Změna podle Dandy nastala s pravicovou vládou. *„A je tedy zapotřebí zmínit i to, že to již dříve připravoval ministr kultury a poslanec Pavel Dostál (ČSSD), ale neměli k tomu vůli, bylo to v té době bolavé. V průběhu let se ukázalo, že zákon pravice prosadila, ale například Jiří Paroubek nebo Stanislav Gross (oba poslanci a premiéři za ČSSD) tento zákon nechtěli prosadit převážně proto, že věděli, že s prosazováním lze čekat velký politický boj,“* konstatoval. Církve se na to podle něj již připravovaly a díky tomu se zhruba vědělo, kolik toho majetku je. Přípravu mělo na starosti ministerstvo kultury, kdy s tím poprvé přišel Václav Jehlička (pozn. autora: ministr kultury za druhé vlády Mirka Topolánka). Na 130 miliard korun, na který byl majetek ohodnocen, na který měly církve nárok. *„Vrácení církví byla agenda převážně*

lidovců, kteří jsou spojeni s církvemi dlouhodobě, poté se začalo o této části diskutovat,“ řekl redaktor.

Danda vzpomíná, že první nástřel byl takový, že bude vrácena většina peněz. Ministr financí Miroslav Kalousek tehdy přišel s modelem, že se to „jakoby“ vrátí církvím. Stát ale bude splácet po částkách. Církev by tak půjčila státu, kdy stát za to bude platit, a stát by vyplácel úrok. „Nejenomže to bylo obrovské číslo, ale ještě v té době byly vysoké úroky. V té době se úrokové sazby pohybovaly okolo 3,5 – 4 procent. Tudíž se počítalo, že se celkově církvím vydá kolem 300 miliard korun. Vůči tomu byl silný odpor,“ podotkl Danda s tím, že to prý bylo příliš a začalo se mluvit o tom, že se zákon bude konstruovat. Část peněz měla být vydána. To, co nepůjde vydat, se zaplatí paušálně. *„Následně to skončilo tak, že se vydá majetek v hodnotě zhruba 75 miliard korun a 59 miliard se jim bude splácet sedm let, to je známý model,*“ uvedl Danda.

O tomto modelu se podle něj hojně diskutovalo, vypadalo to tak, že se prosadí. „Ovšem model byl napadnut Vlastimilem Tlustým (bývalý ministr financí za ODS) a ostatními poslanci ODS. Hlavně to napadali lidé kolem Pozemkového fondu, že ta náhrada nebo ten majetek je vypočítaný příliš velkoryse. V úvodní zprávě toho zákona je napsáno, že nebyla zaplácena firma na odhad, z důvodu obrovských nákladů, ale byl udělán kvalifikovaný výpočet. Počítalo se s tím, že velká část toho majetku, který nelze vydat je ve městech a obcích, převážně to byly fary, farní zahrady, pole apod.“ dodal Danda

To, co dnes napadá premiér v demisi Andrej Babiš, který říká, že to bylo o 50 miliard více, je nadnesené, upozornil Danda. Používá totiž výpočet na základě klasické ceny, která je jakoby běžná. Podle Dandy byly vytvořeny komise, které to přepočítávaly. *„V jedné komisi byl lidovec Jan Kasal (KDU-ČSL). Ty komise si to nechaly vypočítat znovu na VŠE a ti lidé jim to víceméně potvrdili. Sdělili, že kdyby jim stát měl platit náhradu, tak by ušlý zisk byl o mnoho desítek miliard korun větší,*“ řekl redaktor.

Za vlády Petra Nečase (ODS) dle něj bylo možné tento zákon prosadit, koaliční partneři se dohodli. Věci veřejné (VV) to nějakým způsobem bojkotovaly, ale potom to prosadily, hlavně za pomoci poslance ODS, tehdy místopředseda Kolína, Romana Pekárka, který těsně poté, co byl zákon odhlasován, byl odsouzen k odnětí svobody. To bylo předmětem výčitek a nejsilnějších argumentů. Tedy že šlo o hlas člověka, který byl následně odsouzen. Dalo by se říci, že to bylo schválené víceméně

násilím. Vlastně na tom postavili sociální demokraté jednu větev své kampaně. Znamé billboardy s pytle peněz, který podává byznysmen. Sociální demokraté proti tomu protestovali a snažili se obstrukcí tomu zabránit, ale nakonec se to díky tomu hlasu poslance Pekárka, prosadilo.

Danda uvedl, že lidovce poté v roce 2010 vystřídala TOP 09. Víceméně to prosadily strany ODS a TOP 09. Nově vzniklá TOP 09, s tím neměla žádný problém. Naopak, tam byl Karel Schwarzenberg, který v té době, v roce 1990 hodně bojoval o restituce. V roce 2008 byla nejpodstatnější částka. Hodně diskuzí bylo na základě toho, kde se ta částka vzala. Jak byla konstruována. Danda tehdy dělal rozhovor s náměstkem ministra kultury Jaromírem Talířem, který to měl na starosti a dosti na něj dle jeho slov tlačil, jakým způsobem k tomu došli. Náměstek víceméně přiznal, že ten konstrukt není nějaký matematický model, ale že je to víceméně politická dohoda mezi církvemi a státem. Tam je přitom důležité, při té diskuzi mezi státem a církvemi to, že katolická církev, která o to navrácení stála, přesvědčila ostatních 16 církví, aby žádaly také. *„Přitom nyní u toho navrácení je vidět, že tyto ostatní církve nedostávají skoro nic, protože toho moc neměly, a pokud nějaký majetek měly, tak ho dostaly zpět v 90. letech a katolická církev přišla s tím, že udělá velkorysé gesto a z té náhrady jim dá 20 procent. I když ony měly nárok na nějaké dvě, tři procenta toho majetku,“* poznamenal.

Danda připomněl, že zpočátku se vracel převážně majetek, pak se jednalo přímo o konkrétní pozemky. V roce 1991 zde byl výčtový zákon, který vracel kláštery, domy a nebyl tam ani les, ani půda. Církve získaly například klášter se zahradou. *„Šlo tedy o vrácení majetku, aby církve mohly restartovat svoji činnost. Nyní šlo převážně o pozemky, o lesy, tam ty církve měly v roce 1945 zhruba 170 000 hektarů a navraceno bylo kolem 135 tisíc hektarů. Kdy tedy zhruba 20 tisíc je stále sporných, některé církve, například Řád německých rytířů, se stále soudí. A zhruba 70 tisíc hektarů polí a z toho navraceno kolem 33 tisíc hektarů,“* uvedl. *„U lesů nebylo těžké navrácení, protože hodně lesů zůstalo, nebylo mnoho míst, kde by se les vymýtil, nebo se stavělo, tudíž s lesy problém nebyl. Problém nastal s půdou, o zahrady, o pole, kolem měst a obcí, kde se stavěly domy, silnice, a to přirozeně stát nemohl vrátit. Nemůže vrátit něco, na čem už něco stojí a co několikrát změnilo vlastníka, za to jim stát poskytl paušální náhradu,“* podotkl.

Dále Danda zmínil, že v roce 1991 byl přijat zákon o půdě. Politici se tehdy nedokázali dohodnout, jak se to bude řešit. Řešilo se pouze u fyzických restituentů,

nikoliv u právnických. Nicméně do toho zákona byl dán tzv. blokační paragraf, který říkal, že do té doby, než zákonodárce rozhodne, speciálním zákonem, se nebude s tímto majetkem, který je zapsán v katastrech, jako původní majetkem církví, nakládat. Pozemkový fond s majetkem samozřejmě nakládal. Počítalo se s tím, že zákon bude konstruován jako restituční tečka, jako rozluka státu s církvemi.

„Zákon je mnohem komplexnější. Není jen o tom, že se církvím vrátí to, co jim bylo odcizeno. Roku 1948 stát vytvořil zákon o financování církví, kdy církve dostávaly peníze na platy duchovních a na provoz. Už v roce 2012 šlo o zhruba 1,4 miliardy korun, kterou muselo ministerstvo kultury každý rok zaplatit církvím na provoz apod. Tudíž se tedy dohodli ještě na přechodném období, že se to bude po dobu 17 let vyplácet,“ uvedl. Danda Právě tento zákon podle něj není špatně konstruovaný. Měl vyřešit problém jednou pro vždy. Jendou pro vždy se měly církve odloučit od státu, což je naprosto přirozené. *„Proč by stát měl financovat církve a jejich provoz? Něco jiného jsou památky a jejich provoz. To by si měli hradit věřící. V tom měl pravdu Václav Klaus, v čem je církev jiná než např. spolek zahrádkářů, je to zájmová skupina nějakých lidí. To všechno je daleko složitější, kvůli bolavé historii. Církve mají mnoho památek, jež jsou součástí naší historie a krajiny a musíme o to nějak společně pečovat,“* uvedl.

Dále upozornil na to, že v roce 2012 to bylo velké téma. Byly zde strany, které byly jasně proti, a to komunisti, sociální demokraté, pravice. Víceméně jenom Věci Veřejné byly rozpolcené. Zabývalo se tím mnoho lidí, protože šlo o velký majetek. V té době navíc byla strana Věcí Veřejných již v rozkladu, tudíž se chytla tak velkého tématu. Mezi lidmi bylo spoustu odpůrců restitucí, protože byla silně podceněna komunikace. Celkově husiti a k těm církvím máme vždy trochu odpor. *„Podle mě to nezvládla strana Věcí Veřejných dobře vysvětlit. Celkově se snažili, říkali 'koukněte tady podle toho zákona o církvích, za pár let může přijít muslimská obec a bude žádat, aby byla státem podporovaná církví', protože po registraci, po deseti letech a po odevzdání 10 tisíc podpisů členů církve má nárok na to, aby byli duchovní placeni státem,“* uvedl Danda s tím, že například Jehovisti měli nárok, ale nechtěli. Celkově měly Věci Veřejné spousty argumentů, ale nedokázaly komunikovat.

Církve podle Dandy nebyly vůbec připravené na komunikaci. Ze začátku byly úplně uzavřené a nechtěly komunikovat s novináři. *„Zvláště když jsem novinář z deníku Právo. Měly předsudky, že jsme pokračovatelé Rudého práva a že budeme psát proti nim,“* podotkl. *„Já osobně, když jsem o tom začal psát, tak jsem viděl, jakým*

způsobem je to konstruované, jak se to řeší, tak mě ten zákon přišel dobře vytvořený, protože v té době, to je další argument, který tady byl a myslím si, že naprosto zásadní. Ústavní soud prolomil svou politiku, svou filozofii rozhodování a začal rozhodovat o těch odvoláních. Hrozilo, že se soudní systém zavalí žalobami, a to by určitě systém na chvíli položilo. Jednalo by se o desetitisíce žalob, a to byl ten argument, proč se to ti 'pravičáci' snažili prosadit. Mě, jako novináři, ze začátku nesesedlo, nebo trvalo, než jsem se nějakým způsobem začal dostávat k těm církvím a komunikovat s nimi. V té době kardinál Vlk, který byl velký bojovník, nechtěl žádné kompromisy, bojoval převážně za katedrálu sv. Víta. Chtěl čistou spravedlnost. Kardinál Duka byl v roce 2010 vstřícnější, přišla mu lepší dohoda než boj u soudu. Začalo to tím, že se dohodli o katedrále sv. Víta. Církev se zpočátku soudila se státem s různými výsledky, a co vím, církev byla blízko vítězství. Ústavně by vyhrála. Václav Klaus však přesvědčil Dominika Duku a domluvili se na dohodě ohledně katedrály," uvedl Danda.

Poukázal na to, že církev v tomto případě byla silně nepoučena o tom, aby se snažila nějakým způsobem komunikovat s novináři. Trvalo hodně dlouho, než na to přišla, že je lepší eliminovat politické strany, nebo ztráty na veřejném mínění. Církev musely začít říkat, co s tím majetkem budou dělat, kolik majetku měly, co udělají s výnosem apod. Tam byla důležitá osoba, generální sekretář Tomáš Holub, který se snažil odpovídat na telefonáty novinářů. Pochopil, že se nedá s novináři bojovat a ignorovat je. Dnes je z něho biskup plzeňský.

„Vždy, když jsem se s někým bavil, tak jsem říkal, že je pro ně dobré a důležité říkat jasně, co s tím chtějí dělat, protože například ve světě se ukázalo, ve Slovinsku nebo Slovensku, že církve získaly velké majetky a pak je některé zpronevěřily. Byly z toho velké skandály. Je tedy lepší, aby komunikovaly, aby přesně sdělovaly, co s majetkem budou chtít dělat, a tím i preventivně bojovaly proti budoucím skandálům," míní Danda.

Danda se domnívá, že pro církev je důležité, aby nezanedbala správu majetku, aby tady nedošlo třeba ke kumulaci velkého majetku v rukou několika lidí, kteří budou v pokušení a nějakým způsobem to zneužijí. Poté se to obrátí proti, protože jak tady bude jeden skandál, že nějaký kněz nebo familiár nějakého řádu, že zpronevěřil majetek za desítky milionů, tak tím to všechno padne na církev. Všichni budou říkat, „my jsme jim to vraceli a oni s tím neumějí hospodařit“.

Dále uvedl, že v období, kdy komunisté církvím majetek vzali, tak zakonzervovali stav, kdy ještě většina obyvatelstva byla věřící, takže ten nárok na to mít velký majetek církev měla. Měla spoustu věřících, kteří je podporovali a kteří dávali ten majetek, který potřebovala. Ale za těch padesát šedesát let v celém světě, v západním světě, v Evropě došlo k obrovským ztrátám všech církví na majetku. Ale přirozenou cestou, protože lidi jim to neplatili. Dnes získala církev něco relativně velkého, relativně hodně, na to, jak je dnes česká církev veliká.

Církev dle Dandy musí stále dokazovat, že na správu majetku mají nárok, že to má důvod a smysl. *„Setkal jsem se s člověkem, který je velmi blízký kardinálovi Dukovi, který řekl novinářům 'kdybychom jezdili každých 14 dní na Mallorcu, tak vám to může být jedno'. To je přeci nesmysl. Církev to dostaly, aby majetek spravovaly a aby ho používaly ke svým činnostem, za účelem, kterým jim v historii vznikl, aby církev podporoval. Na jejich činnost, ne, aby se například kněží měli dobře,“* shrnuje redaktor.

Rozhovor uzavřel s tím, že nyní chce premiér v demisi Andrej Babiš (ANO) zdanit vrácený majetek, což vypadá reálně z hlediska jeho politické síly. Současně má i ve Sněmovně dostatek hlasů, který by to prosadili. SPD, komunisté, Hnutí Ano a fandil by mu i prezident. Druhá otázka je, jak by se zachoval Senát. V Senátu je většina hlasů lidovců a ODS. *„Za Nečasovy vlády byl zákon posichrován, v roce 2013 tím, že podepsali smlouvu, která vlastně v celku formuluje a říká, že obě strany se zavazují dodržovat zákon ve znění v den podpisu té smlouvy. Protože zákon se dá změnit, takže lze očekávat, že církev by takový zákon soudně napadly. Což by argumenty byly na straně církve. Hlavní by bylo porušení smlouvy,“* uvedl Danda.

Babiš to podle něj dělá z důvodu zalíbení se lidu. *„Otázkou je, zda je to správné. Problém se konečně vyřešil a znovu to rozvířít by bylo zbytečné. Ta částka by v celku byla sice větší, ale na druhou stranu církev se o to stará, vytváří produkty a služby, hospice, památky nebo církevní turistiku. Podstatou zákona je, že dojde k odluce církve od státu, která už ve všech státech proběhla (např. v Německu, ve Francii, Slovensku apod.),“* uzavřel Danda.

Joel Ruml, Českobratrská církev evangelická

Následně bych citovala Joela Rumla, který je kazatelem Českobratrské církve evangelické a bývalý zastupitel Velkého Meziříčí.

Na otázku zda je církev spokojena se schválením zákona se Ruml vyjádřil, cituji: *„Při onom jednání nešlo o výslednou spokojenost, nýbrž o pokus narovnat způsoby hospodaření pokřivené minulým režimem. A protože jednalo vícero subjektů, muselo vždycky jít o schopnost se dohodnout, a tak je výsledek takový, aby to, co bylo ukradeno a může být fyzicky vráceno, také skutečně vráceno bylo a co již vracet nelze, protože to za ta desetiletí třeba již několikrát změnilo vlastníka a už to nepatřilo státu, aby bylo finančně odškodněno. I když víme, že stát z nakradeného majetku získal více, než kolik se skutečně vrátí, dohoda byla možná pouze za vstřícného přístupu všech. A k tomu došlo. Proto, mám-li mluvit o spokojenosti, pak s tím, že to bylo konečně dotaženo do konce, však i pro obce a města to znamenalo uvolnění dalšího rozvoje a modernizace.*

Zároveň jsem hluboce přesvědčen, že je v církvích dostatek kvalifikovaných pracovníků a byla to jen ošklivá propaganda některých politiků, kteří vyprávěli, že tomu tak není. A přitom nikdo z nich členem církví nebyl a nikdy neřekl, na základě čeho tak soudí. Nakonec fyzický majetek je téměř vrácen a církve si to uměly zařídit, aby to bylo ekonomicky dobře obhospodařováno.

To, že někdo něco vlastní, ještě neznamená, že musí generovat vlastní kvalifikované odborníky, církve jsou normálními zaměstnavateli, a tedy pro obhospodařování lesního majetku si dokáží odborníky shánět a v řadě církví pracují na takových místech i lidé, kteří nejsou jejich členy, ale přijali podmínky a svou odbornost tam uplatňují.

Nesdílím názor, že vox populi je vox Dei (hlas lidu že je hlasem božím), takže i názor veřejnosti se snažím brát s rezervou, zvláště když čím dál více poznávám, jak je v některých věcech veřejnost manipulovaná. Sám jsem absolvoval řadu všelijakých debat, dostaly se ke mně postoje hodně populistické a bylo třeba najít způsob, jak v té které situaci jednat. Ale v žádném případě nemohu říct, že bych se v této věci orientoval pouze podle názoru veřejnosti.“

Karel Šticha, ekonom největší české diecéze, Arcibiskupství pražské

Naplnit zákon 428/2012 se podařilo ve spolupráci s orgány státu naplnit velice dobře. Hmotný majetek vymezený zákonem k přímému navrácení církevním subjektům (původním vlastníkům) byl úspěšně navrácen z 91 procent.

Není to otázka spokojenosti nebo nespokojenosti, jedná se o spravedlnost. Všechny církve dospěli při jednání se státem k prvnímu kompromisu, při rozdělení finanční náhrady mezi jednotlivé církve ke druhému kompromisu, přičemž prakticky celá finanční náhrada odpovídá (z 98,5 %) majetku, který byl původně ve vlastnictví Římskokatolické církve. Výsledný podíl na finanční náhradě však činí pouze 80 procent. Spokojenost je možné vyjádřit zejména nad tím, že došlo na všech stranách k dohodě, která desetiletí zamrzlý proces odblokovala. Názor veřejnosti je jistě důležitý, i když někdy vyvolá potřebu uvádět věci na pravou míru.

Celkově si Štícha myslí, že církevní instituce mají dostatek ekonomicky kvalifikovaných lidí a zároveň dostatek lidí pro obhospodařování lesního majetku.

7. Diskuze

Články, reportáže a rozhovory byly čerpány z archívu Newton Media. Pro vyhledávání článků s touto problematikou byla použita jejich aplikace.

Na téma církevní restituce byla v roce 2008 převážná část neutrálních zpráv v televizi a publikovaných článků na internetu. Posudek těchto dat byl z hlediska informativního, tedy neutrálního u televize a internetu. V rozhlasu byly převážně rozhovory se zastánci církevních restitucí.

Z celkového počtu v daném roce bylo 83 procent publikací v neutrálním smyslu. Neutrální články jsou charakteristické spíše informativními zprávami. Formulacemi typu „církevní restituce“, „zákon o církevních restitucích“ apod.

Byl zde například vybrán rozhovor v pořadu Nedělní partie na televizi Prima, kterého se zúčastnil zastánce církevních restitucí Jiří Čunek. Jeho oponentem byl Jiří Paroubek, který naopak církevní restituce kritizoval. V zásadě se konstatovalo, že je jedno, zda je restituentem fyzická osoba, nebo církev, kdy ovšem byla napadnuta Jiřím Paroubkem částka, která byla „navrhnutá“ bez toho aniž by viděl seznam majetku. Do diskuze se následně zapojil Vlastimil Tlustý, který sdělil, že tyto podklady jsou k dispozici v databázi Lesů České republiky, katastru nemovitostí a v Pozemkovém fondu.

Zatímco v rozhlasu převažoval pozitivní smysl. Pozitivní články jsou charakteristické formulacemi jako „církev si zaslouží vrácení majetku“ nebo např. „co bylo ukradeno, nechť je navraceno“. Příkladem pozitivního článku byla uvedena reportáž v České televizi, kde Tomáš Halík komentuje situaci, že už pro stát není finančně výhodné ponechat si majetek a že již stát nemá zájem o závazek s církvemi. Jsou zde zmíněny i jiné reportáže a rozhovory, kde zastupitelé církví, například Metoděj Hofman za církev Německého řádu sděluje, že chtějí navrátit majetek, aby mohli rozšířit svoji charitativní činnost.

Následně v roce 2012 již toto téma bylo publikováno vícekrát. V tomto období proběhlo nejvíce zpráv na internetovém portále, kde byly aplikací vyhledány například i různé blogy. Posouzení těchto publikací proběhlo stejným způsobem jako v předešlém roce. Ovšem v tomto roce převyšoval charakter negativních publikací. Z celkového počtu bylo zjištěno 87 procent negativních článků.

Jednalo se převážně o články, rozhovory či reportáže, kde se vyskytovali odpůrci církevních restitucí. Charakteristické formulace typu „restituce jsou zlo“, „církev nic nepatří“, „církevní restituce neprojdou“, „církev svatá, zlodějská“ apod.

Jako negativní článek byl uveden například rozhovor z České televize, který může působit tak, že církvím nejde tolik o majetek, o který by se museli starat nejspíše z důvodu toho, že by to samy nezvládly. Spíše to působí, že žádají pouze finanční vyrovnání. Dalším příkladem můžeme zmínit článek s titulním názvem „3 důvody, proč lidé nechápou církevní restituce“, kde konstatováno a poukázáno na nekonečné spory ohledně církevních restitucí. Autor, Petr Holec, zde zmiňuje mimo jiné důvod, že je nepochopitelné v době hospodářské recese, kdy na tom státní ekonomika není nejlépe, co se týká zaměstnanosti apod., že stát schvaluje zákon ohledně navrácení nejen majetku, ale i finanční náhrady. Ohledně vrácení majetku bylo vyjádřeno mnoho křivd ze strany tisíců rodin zemědělců, kterým pozemky vráceny nebyly. Proto cítí zákon o církevních restitucích jako nespravedlivý.

8. Závěr

Dalo by se říci, že toto téma je dlouhodobě řešeno, a dříve mělo několik, ať již úspěšných nebo neúspěšných pokusů. Příkladem je tzv. výčtový zákon, který byl v Československu v roce 1990 a obsahoval konkrétní majetky církví. V tomto roce proběhla první vyrovnání s církvemi. Jednalo se zde o majetky, jako jsou kláštery, kostely apod. a které zároveň navraceny byly. Dříve, během roku 2008, se jednalo o tom, že se církvím vrátí pouze finanční náhrada. Celková částka činila 270 miliard korun po dobu 60 let. Od roku 2008 do roku 2011 se situace změnila a začalo se dohledávat, zda není možné navrátit majetek zároveň i naturálně. Následně se dobralo k výsledku, že bude navrácen majetek v hodnotě 24 miliard naturálně a finanční náhrada bude 59 miliard. Touto skutečností výčtu navrčeného finančního a naturálního majetku došlo k úspoře státních prostředků.

Shrnutím zákona je, že se jednalo v těchto letech převážně o zemědělskou půdu a lesní pozemky. Tímto zákonem se rozhodlo, že pole, lesy a další nemovitý majetek v hodnotě 75 miliard korun bude navrácen po dobu pěti let. K tomu všemu byl majetek, který již nebylo možné vrátit, ohodnocen na 59 miliard korun splatných 30 let.

Diplomová práce poskytla informace o církevních restitucích. První část se zaměřila na historii. Čtenář byl seznámen nejen s dřívější situací, ale i s tím, kolik bylo v daném zákoně stanoveno navrácení majetku. Zjistili jsme, že nejvíce bylo vráceno římskokatolické církvi, která pochopitelně měla největší zájem o schválení zákona a navrácení majetku. Se zákonem mnoho lidí a politických stran nesouhlasilo. Byly kvůli němu dokonce podány ústavní stížnosti. Ovšem i tak byl zákon schválen. Schválením zákona se docílí postupná odluka církve od státu. Tím by stát již nemusel hradit například platy duchovních. Ze schváleného zákona vyplývá, že církvím byl vrácen majetek v hodnotě zhruba 75 miliard korun a také finanční náhrada ve výši 59 miliard korun během 30 let.

Zákon o majetkovém vyrovnání s církvemi a náboženskými společnostmi měl narovnat, potlačit a zredukovat následky majetkových a jiných bezpráví z období komunistického režimu v letech 1948 až 1989.

V druhé části práce byla zmíněna média, od typů médií po sledovanost daných televizních stanic v letech 2008 a 2012. Za období 2008 a 2012 bylo toto téma diskutováno a publikováno v mnoha médiích. Veřejnost tak mohla být informována o celkové problematice a případně si na problematiku udělat vlastní názor.

V následující praktické části byly provedeny rozборы vybraných článků, rozhovorů, nebo reportáží. Z hlediska kvalitativní analýzy byly posuzovány negativní, neutrální a pozitivní charaktery článků. V rozboru a ve výsledcích kvalitativní mediální analýzy je objasněn obsah článků. Co se týká například negativních článků, jednalo se převážně o kritiku z hlediska příliš velkorysého ohodnocení majetku, nebo pocitu křivdy. U neutrální analýzy bylo zjištěno, že jde spíše o informovanost, o shrnutí problematiky a celkovém seznámení publika s církevními restitucemi. U poslední, pozitivní analýzy byly zmíněny články, které podporují schválení zákona.

Poslední část byla věnována osobnímu vyjádření na danou problematiku novináři Oldřichovi Dandovi, ekonomovi pražského arcibiskupství Karlovi Šíchovi a kazatelovi Českobratrské církve evangelické Joelovi Rumlovi.

Všichni prezentovaní, kteří byli zainteresováni v problematice navrácení majetku církvím a náboženským společnostem se ve svých názorech shodují, když tvrdí, že zákon o církevních restitucích bylo správné rozhodnutí a že by měla být církev oddělena od státu.

9. Seznam literatury zdrojů

Literatura

- BALÍK, Stanislav a Jiří HANUŠ. *Katolická církev v Československu 1945-1989*. Brno: Centrum pro studium demokracie a kultury, 2007. s.8,18
- BURNS, Lynette Sheridan. *Žurnalistika: praktická příručka pro novináře*. Praha: Portál, 2004. ISBN 80-7178-871-6
- BURTON, G.; JIRÁK, J. *Úvod do studia médií*; Barrister & Principal, 2001 s.140
- EMMERT, Philip a Larry Lee BARKER. *Measurement of communication behavior*. New York: Longman, c1989. Longman communication books. ISBN 0582286743
- HUSA, Václav, ed. et al. *Naše národní minulost v dokumentech: chrestomatie k dějinám Československa. 1. díl, Do zrušení nevolnictví*. 1. vyd. Praha: Nakladatelství Československé akademie věd, 1954. 563 s., s. 11-12
- JIRÁK, Jan a Barbara KÖPPLOVÁ. *Masová média. 2., přepracované vydání*. Praha: Portál, 2015. ISBN 978-80-262-0743-6
- JIRÁK, Jan a Barbara KÖPPLOVÁ. *Média a společnost*. Vyd. 2. Praha: Portál, 2007. ISBN 9788073672874
- KOTLER, Philip. *Moderní marketing: 4. evropské vydání*. Praha: Grada, 2007. ISBN 9788024715452
- KOZEL, R. *Moderní marketingový výzkum: nové trendy, kvantitativní a kvalitativní metody a techniky, průběh a organizace, aplikace v praxi, přínosy a možnosti*. Praha: Grada, 2006. ISBN 80-247-0966
- KŘÍŽ, Jakub; VALEŠ, Václav. *Zákon o majetkovém vyrovnání s církvemi a náboženskými společnostmi. Komentář*. Praha: C. H. Beck, 2013. 405 s. ISBN 978-80-7400-472-8
- MCCHESENEY, Robert Waterman. *Problém médií: jak uvažovat o dnešních médiích*. Všeň: Grimmus, 2009. ISBN 978-80-902831-2-1
- MCLUHAN, Marshall. *Jak rozumět médiím: extenze člověka*. Přeložil Miloš CALDA. Praha: Mladá fronta, 2011. Strategie. ISBN 978-80-204-2409-9 s 151
- MCQUAIL, Denis. *Úvod do teorie masové komunikace. 4., rozš. a přeprac. vyd.* Praha: Portál, 2009. ISBN 978-80-7367-574-5
- NĚMEC, P., *Public relations: komunikace v konfliktních a krizových situacích*. Praha: Management Press, 1999. ISBN 80-85943-66-2
- NĚMEC, Bohumil, ed. *Ottův slovník naučný nové doby: dodatky k velikému Ottovu slovníku naučnému*. Praha: Paseka, 2003. ISBN 80-7185-057-8

OTTŮV slovník naučný: *ilustrovaná encyklopaedie obecných vědomostí*. Praha: Paseka, 2003, heslo: kvalita. ISBN 80-7185-057-8

PATOČKA, Jan, KOUBA, Pavel a Ivan CHVATÍK, ed. *Přirozený svět jako filosofický problém*. 3. vyd. Praha: Československý spisovatel, 1992. Orientace (Československý spisovatel). ISBN 80-202-0365-6

POSPÍŠIL, J.; ZÁVODNÁ, L. S. *Mediální výchova*; Computer Media, 2009

REKTORÍK, J. Ekonomická dimenze křesťanství a církve: její reflexe v ČR.. Brno: MU v Brně, 2000. s. 109

REIFOVÁ, Irena. Slovník mediální komunikace. Praha: Portál, 2004. ISBN 80-7178-926-7

SHANNON, C. & W. Weaver. *The Mathematical Theory of Communication*, 1949

SCHULZ, Winfried., HAGEN, Lutz, SCHERER, Helmut, REIFOVÁ, Irena. Analýza obsahu mediálních sdělení. Praha: Karolinum, 2004. ISBN 80-246-0827-8

STRAUSS, Anselm L. a Juliet CORBIN. *Základy kvalitativního výzkumu: postupy a techniky metody zakotvené teorie*. Brno: Sdružení Podané ruce, 1999. SCAN. ISBN 808583460x

TRAMPOTA, Tomáš. Zpravodajství. Portál, Praha 2006. ISBN 80-7367-096-8

TRETERA, J. R.: Stát a církev v ČR. 1. vydání. Kostelní Vydří: Karmelitánské nakladatelství. 2002

WIMMER, Roger D. a Joseph R. DOMINICK. *Mass media research: an introduction*. 5th ed. Belmont [Calif.]: Wadsworth Pub., c1997. ISBN 0-534-24474-2

Internetové zdroje

- [1] dějepis.com. dějepis.com [online]. Copyright © 1997 [cit. 20.01.2018]. Dostupné z: <http://www.dejepis.com/ucebnice/josefinske-reformy-cirkve-v-cechach-a-rakousku/>
- [2] Majetkové vyrovnání s církvemi a náboženskými společnostmi | Státní pozemkový úřad. Státní pozemkový úřad [online]. Copyright © 2014 [cit. 20.01.2018]. Dostupné z: <http://www.spucr.cz/restituce/cirkevni-restituce/majetkove-vyrovnani-s-cirkvemi-a-nabozenskymi-spolecnostmi.html>
- [3] 400 Bad Request. Zprávy z domova | EuroZprávy.cz [online]. Dostupné z: <http://domaci.eurozpravy.cz/politika/51452-restituce-umozni-cirkvim-postavit-se-na-vlastni-nohy/>

- [4] Církevní restituce | iROZHLAS - spolehlivé zprávy. iROZHLAS - spolehlivé a rychlé zprávy [online]. Dostupné z: <https://www.irozhlas.cz/fotogalerie/5928161?fid=6015917>
- [5] Církevní restituce prošly ve sněmovně do třetího čtení — ČT24 — Česká televize. Česká televize [online]. Copyright © [cit. 25.02.2018]. Dostupné z: <http://www.ceskatelevize.cz/ct24/domaci/1166399-cirkevni-restituce-prosly-ve-snemovne-do-tretiho-cteni>
- [6] Biskup chodící pěšky a nosící věci poutníkům I. / Christnet.eu. Magazín Christnet.eu [online]. Dostupné z: <http://www.christnet.eu/magazin/clanek.asp?clanek=345&zamysleni=true>
- [7] 500 Internal Server Error. 500 Internal Server Error [online]. Dostupné z: <https://www.euroskop.cz/46/21135/clanek/cirkevni-restituce-je-cesko-posledni-v-evrope/>
- [8] Církevní vyrovnání může vyjít až na 96 miliard — ČT24 — Česká televize. Česká televize [online]. Copyright © [cit. 29.01.2018]. Dostupné z: <http://www.ceskatelevize.cz/ct24/domaci/1239999-cirkevni-vyrovnani-muze-vyjit-az-na-96-miliard>
- [9] Církevní vyrovnání může vyjít až na 96 miliard — ČT24 — Česká televize. Česká televize [online]. Copyright © [cit. 28.02.2018]. Dostupné z: <http://www.ceskatelevize.cz/ct24/domaci/1239999-cirkevni-vyrovnani-muze-vyjit-az-na-96-miliard>
- [10] Břetislav Olšer – blog, Olser.cz » Blog Archive » Babiš – církevní restituce.... Břetislav Olšer – blog, Olser.cz [online]. Dostupné z: <http://olser.cz/12280/babis-cirkevni-restituce/>
- [11] [online]. Dostupné z: http://www.lidovky.cz/vv-opet-otocily-pomohly-schvalit-cirkevni-zakon-ve-vlade-pzt-/zpravy-domov.aspx?c=A120111_085358_In_domov_ani
- [12] [online]. Dostupné z: http://www.lidovky.cz/nemcova-mi-vypnula-mikrofon-restituce-se-nemohou-projednavat-tvrdi-babak-1rl-/zpravy-domov.aspx?c=A120903_141951_In_domov_mc
- [13] [online]. Dostupné z: http://www.lidovky.cz/babak-neuspel-ustavni-soud-smetl-jeho-stiznost-na-vypnuty-mikrofon-1gj-/zpravy-domov.aspx?c=A121016_090929_In_domov_ogo
- [14] ÚS nevyslyšel hlasy VV, na zrušení církevních restitucí jich bylo málo — ČT24 — Česká televize. Česká televize [online]. Copyright © [cit. 20.03.2018]. Dostupné z: <http://www.ceskatelevize.cz/ct24/domaci/1239999-cirkevni-restituce-je-cesko-posledni-v-evrope/>

z: <http://www.ceskatelevize.cz/ct24/domaci/1122763-us-nevyslysel-hlasy-vv-na-zruseni-cirkevnych-restituci-jich-bylo-malo>

[15] Evangelický farář: Restituce jsou divné. Nám vrací miliardy a nevíme za co | ParlamentniListy.cz – politika ze všech stran. Úvodní strana | ParlamentniListy.cz – politika ze všech stran [online]. Copyright © OUR MEDIA a.s. 2009 [cit. 29.03.2018]. Dostupné z: <https://www.parlamentnilisty.cz/zpravy/Evangelicky-farar-Restituce-jsou-divne-Nam-vraci-miliardy-a-nevime-za-co-242544>

[16] 301 Moved Permanently. 301 Moved Permanently [online]. Dostupné z: http://www.petice24.com/kesane_proti_zakonu_o_cirkevnim_majetku

[17] Dokonáno jest. Klaus nechal projít církevní restituce — ČT24 — Česká televize. Česká televize [online]. Copyright © [cit. 29.03.2018]. Dostupné z: <http://www.ceskatelevize.cz/ct24/domaci/1133098-dokonano-jest-klaus-nechal-projit-cirkevni-restituce>

[18] Fake news útočí na lidi, kteří nemají informace. Společnost se musí poučit, říká odborník | iROZHLAS - spolehlivé zprávy. iROZHLAS - spolehlivé a rychlé zprávy [online]. Copyright © 1997 [cit. 29.03.2018]. Dostupné z: https://www.irozhlas.cz/zivotni-styl/spolecnost/fake-news-media-prezidentske-volby_1801181158_pj

[19] médium - ABZ.cz: slovník cizích slov. ABZ.cz: slovník cizích slov - on-line hledání [online]. Copyright © [cit. 18.03.2018]. Dostupné z: <http://slovník-cizich-slov.abz.cz/web.php/slovo/medium>

[20] Teoretická východiska komunikace o rizicích se zřetelem na prevenci závažných havárií | BOZPinfo.cz. BOZPinfo - Časopis JOSRA[online]. Copyright © 2002 [cit. 29.03.2018]. Dostupné z: <http://www.bozpinfo.cz/josra/teoreticka-vychodiska-komunikace-o-rizicich-se-zretelem-na-prevenci-zavaznych-havarii>

[21] [online]. Dostupné z: http://cs.wikipedia.org/wiki/Shannon%C5%AFv_a_Weaver%C5%AFv_model_komunikace

[22] Lasswellův model – Wikisofia. [online]. Copyright © 2013 ISSN [cit. 29.11.2018]. Dostupné z: http://wikisofia.cz/wiki/Lasswell%C5%AFv_model

[23] 302 Found. 302 Found [online]. Dostupné z: http://www.vsem.cz/data/data/sistexty/studijni-texty-bc/st_kam_mark_krejci3.pdf

[24] 46/2000 Sb. Tiskový zákon. Zákony pro lidi - Sběrka zákonů ČR v aktuálním konsolidovaném znění [online]. Copyright © [cit. 29.11.2018]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2000-46>

- [25] Rozhlasové a televizní vysílání v ČR. [online]. Dostupné z: <http://www.czech.cz/cz/99549-rozhlasove-a-televizni-vysilani-v-cr>
- [26] Object moved. MediaGuru [online]. Dostupné z: <https://www.mediaguru.cz/encyklopedie-medii/typy-medii/televize/prehled-trhu-hlavni-hraci/>
- [27] Zákony — Vše o ČT — Česká televize. Česká televize [online]. Copyright © 1996 [cit. 30.03.2018]. Dostupné z: <http://www.ceskatelevize.cz/vse-o-ct/zakony/>
- [28] Dokumenty | Ombudsman. [online]. Copyright © 1997 [cit. 30.11.2017]. Dostupné z: <http://www.rozhlas.cz/ombudsman/dokumenty/>
- [29] Preambule a výklad pojmů — Kodex ČT — Vše o ČT — Česká televize. Česká televize [online]. Copyright © 1996 [cit. 30.11.2017]. Dostupné z: <http://www.ceskatelevize.cz/vse-o-ct/kodex-ct/preambule-a-vyklad-pojmu/>
- [30] Veřejným zájmem je podle ČT a ČRo zřejmě z koncesionářských poplatků dotovat křesťanský brainwashing | Ateisté ČR. Ateisté ČR | [online]. Dostupné z: <http://www.osacr.cz/2014/01/20/verejnym-zajmem-je-podle-ct-a-cro-zrejme-z-koncesionarskych-poplatku-dotovat-krestansky-brainwashing/>
- [31] Rozhlasové a televizní vysílání v ČR. [online]. Dostupné z: <http://www.czech.cz/cz/99549-rozhlasove-a-televizni-vysilani-v-cr>
- [32] Novagroup - Televizní reklama. Novagroup - Úvod [online]. Copyright © [cit. 30.11.2017]. Dostupné z: <http://www.novagroup.cz/obchod/televizni-reklama>
- [33] O společnosti | iPrima. iPrima – Je na co se dívat [online]. Copyright © FTV Prima 2003 [cit. 30.11.2017]. Dostupné z: <https://www.iprima.cz/o-ftv-prima>
- [34] 400 Bad Request. [online]. Dostupné z: <http://www.survio.com/cs/blog/serialy/kvantitativni-vyzkum-1-uvod>
- [35] Marketingový výzkum » Kvalitativní výzkum - Marketingový výzkum - MARKS marketing s.r.o. - marketingový průzkum, mystery shopping, průzkum a výzkum trhu. Marketingový průzkum - MARKS marketing s.r.o. - marketingový průzkum, mystery shopping, průzkum a výzkum trhu [online]. Dostupné z: <http://www.marksmarketing.cz/rubriky/marketingovy-vyzkum/kvalitativni-vyzkum/>
- [36] Kvalitativní výzkum trhu . Vladimír Matula - marketingový konzultant a specialista online marketingu [online]. Copyright © 2016 [cit. 03.03.2018]. Dostupné z: <http://www.vladimirmatula.zjihlavy.cz/kvalitativni-vyzkum.php>
- [37] Document Moved. Document Moved [online]. Dostupné z: <http://www.mediaguru.cz/encyklopedie-medii/slovník/klicova-slova/kvantitativni-vyzkum/>

- [38] Mediální analýza - Pavel Šafránek. Pavel Šafránek [online]. Copyright © 2012 [cit. 31.03.2018]. Dostupné z: <http://www.pavelsafranek.cz/cs/sluzby/audit/medialni>
- [39] Mediální analýza | NEWTON Media. [online]. Copyright © NEWTON Media, [cit. 03.04.2018]. Dostupné z: <https://www.newtonmedia.cz/cs/sluzby/analyzy/pripadove-studie/medialni-analyza-1>
- [40] Církevní restituce: Stát ví, co vrátit, ale stále neví za kolik — ČT24 — Česká televize. Česká televize [online]. Copyright © [cit. 01.04.2018]. Dostupné z: <http://www.ceskatelevize.cz/ct24/domaci/1437305-cirkevni-restituce-stat-vi-co-vratit-ale-stale-nevi-za-kolik>
- [41] 3 důvody, proč lidi nechápu církevní restituce | Reflex.cz. Reflex.cz - Komentáře, zprávy, výrazné autorské fotografie [online]. Copyright © 2001 [cit. 01.02.2018]. Dostupné z: <http://www.reflex.cz/clanek/komentare/47484/3-duvody-proc-lidi-nechapou-cirkevni-restituce.html>
- [42] Názory občanů na užitečnost církví a církevní restituce | Stem.cz. Stem.cz | nezisková organizace [online]. Copyright © Copyright Stem, powered by [cit. 01.02.2018]. Dostupné z: <https://www.stem.cz/nazory-obcanu-na-uzitecnost-cirkvi-a-cirkevni-restituce/>
- [43] „Navrácení církevního majetku je vyřešení minulosti,“ říká Joel Ruml — ČT24 — Česká televize. Česká televize [online]. Copyright © [cit. 01.02.2018]. Dostupné z: <http://www.ceskatelevize.cz/ct24/archiv/1198497-navraceni-cirkevniho-majetku-je-vyreseni-minulosti-rika-joel-ruml>
- [44] Volby v Česku – Wikipedie. [online]. Dostupné z: https://cs.wikipedia.org/wiki/Volby_v_%C4%8Cesku
- [45] Volby do Senátu Parlamentu České republiky – Wikipedie. [online]. Dostupné z: https://cs.wikipedia.org/wiki/Volby_do_Sen%C3%A1tu_Parlamentu_%C4%8Cesk%C3%A9_republiky
- [46] Břetislav Olšer – blog, Olser.cz » Blog Archive » Babiš – církevní restituce.... Břetislav Olšer – blog, Olser.cz [online]. Dostupné z: <http://olser.cz/12280/babis-cirkevni-restituce/>
- [47] Církevní restituce nesmí prolomit rok 1948! Jinak můj podpis nevidíte, píše Klaus premiérovi | EuroZprávy.cz. Zprávy z domova | EuroZprávy.cz [online]. Copyright © 2009 [cit. 29.03.2018]. Dostupné z: <http://domaci.eurozpravy.cz/politika/55683-cirkevni-restituce-nesmi-prolomit-rok-1948-jinak-muj-podpis-nevidite-pise-klaus-premierovi/>

- [48] [online]. Dostupné z: http://zpravy.idnes.cz/cirkevni-restituce-jsou-schvalene-dt1-domaci.aspx?c=A121122_104634_domaci_jj
- [49] 301 Moved Permanently. 301 Moved Permanently [online]. Dostupné z: <http://zpravy.aktualne.cz/domaci/politika/cssd-klaus-nas-zklamal-restituce-napadneme-u-soudu/r~i:article:764079/?redirected=1521812051>
- [50] 301 Moved Permanently. 301 Moved Permanently [online]. Dostupné z: <http://www.novinky.cz/domaci/255950-doufam-ze-restituce-cirkvi-pomohou-prohlasil-klaus.html>
- [51] Dokonáno jest. Klaus nechal projít církevní restituce — ČT24 — Česká televize. Česká televize [online]. Copyright © [cit. 29.12.2017]. Dostupné z: <http://www.ceskatelevize.cz/ct24/domaci/1133098-dokonano-jest-klaus-nechal-projit-cirkevni-restituce>
- [52] (Vlastníci lesů kritizují vládu za způsob vyrovnání s církvemi [online]. 12.6.2008 [cit. 2018-01-31]. DOI: ceska-media.cz)
- [53] Vlastníci lesů kritizují vládu za způsob vyrovnání s církvemi — ČT24 — Česká televize. Česká televize [online]. Copyright © [cit. 31.03.2018]. Dostupné z: <http://www.ceskatelevize.cz/ct24/domaci/1451549-vlastnici-lesu-kritizuji-vladu-za-zpusob-vyrovnani-s-cirkvemi>
- [54] [online]. Dostupné z: http://www.lidovky.cz/ministri-obhajovali-vyrovnani-pred-komisi-f2w/zpravy-domov.aspx?c=A080820_215849_In_domov_hel
- [55] Ministři: Vycházelo se z údajů církví, stát kontroloval - Aktuálně.cz. Zprávy - Aktuálně.cz [online]. Copyright © Economia, a.s. [cit. 01.02.2018]. Dostupné z: <https://zpravy.aktualne.cz/domaci/politika/ministri-vychazelo-se-z-udaju-cirkvi-stat-kontroloval/r~i:article:614318/?redirected=1522533830>
- [56] Karel Štícha: Katolická církev bude po roce 2042 finančně soběstačná | Interview Plus . [online]. Copyright © 1997 [cit. 02.04.2018]. Dostupné z: http://www.rozhlas.cz/plus/interviewplus/_zprava/karel-sticha-katolicka-cirkev-bude-po-roce-2042-financne-sobestacna--1554826
- [57] 301 Moved Permanently. 301 Moved Permanently [online]. Dostupné z: <http://ihned.cz/c1-56159770-mapa-pozemky-o-ktere-se-hraje-v-cirkevnych-restitucich-ceka-na-ne-50-000-hektaru%3E>
- [58] Zdanění církevních restitucí by bylo státní zlodějinou – Forum24. Forum24 – Internetový deník pro šíření svobodných informací a kritickou diskusi [online]. Copyright © 2018 Forum 24 a.s. Publikování nebo šíření obsahu je zakázáno bez předchozího souhlasu. Provozovatelem serveru je Forum 24 a.s., se sídlem

Masarykovo nábřeží 2018 [cit. 02.04.2018]. Dostupné z: <http://forum24.cz/zdaneni-cirkevnych-restituci-by-bylo-statni-zlodejinou/>

[59] Očima expertů: Zdanit církevní restituce? | Peníze.cz. Peníze.cz - Půjčky, Kurzy měn, Akcie, Hypotéky, Bydlení, Daně [online]. Copyright © 2000 [cit. 02.04.2018]. Dostupné z: <https://www.penize.cz/statni-rozpocet/330023-ocima-expertu-zdanit-cirkevni-restituce>

Zákony a reportáže

Všechny reportáže byly čerpány z archívu Newton Media:

NEWTON Media | Mediální analýzy a monitoring médií (tisku, rozhlasu, televize a internetu) na každé téma. [online]. Copyright © NEWTON Media, [cit. 12.04.2018]. Dostupné z: <https://www.newtonmedia.cz/cs>

Pro vyhledávání byla použita jejich aplikace Mediální archiv Newton Media a.s.:

MEDIÁLNÍ ARCHIV NEWTON Media a.s. - MEDIASEARCH - MEDIASEARCH - Přihlášení do aplikace. [online]. Copyright © 2018 NEWTON Media, a.s. [cit. 12.04.2018].

Dostupné

z: <http://mediasearch.newtonmedia.cz/login.php?r=%2Findex.php&m=-10>

[A] Finanční vypořádání mezi státem a církvemi a náboženskými společnostmi (Zákon č. 428/2012 Sb.; § 15)

[B] TV Nova nejsledovanější stanicí i v roce 2008 - TV Nova. 301 Moved Permanently [online]. Copyright © TV Nova s.r.o. [cit. 09.04.2018]. Dostupné z: <http://www.nova.cz/clanek/pressweb/tv-nova-nejsledovanejsi-stanici-i-v-roce-2008.html>

[C] Revoluce v TV: podíl ČT na sledovanosti překonal Novu | E15.cz. Politika, ekonomika, byznys, události - Zprávy | E15.cz [online]. Copyright © 2001 [cit. 09.04.2018]. Dostupné z: <http://zpravy.e15.cz/byznys/technologie-a-media/revoluce-v-tv-podil-ct-na-sledovanosti-prekonal-novu-943505>

[D] Reportáž „Církevní restituce ve sněmovně dne 3.2. 2012 ČT 24, str. 6, Studio 6

[E] Rozhovor „Církevní restituce v Senátu dne 15.8.2012 TV NOVA, str. 19, Televizní noviny

[F] Rozhovor „Církevní restituce ve sněmovně dne 20.6.2012 ČT 24, str. 2, Studio 6

[G] 229/1991 Sb. Zákon o půdě a jiném zemědělském majetku. Zákony pro lidi - Sbírka zákonů ČR v aktuálním konsolidovaném znění[online]. Copyright © [cit. 02.04.2018]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/1991-229>